

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

oameni

locuri

Citiți în pagina

6-7:

Expoziția — 1960

La 4 iunie a.c. și-a deschis iar porțile — pentru sezonul de vară 1960 — Expoziția realizărilor economiei naționale a U.R.S.S. În pavilioane au apărut nenumărate lucruri noi, interesante, născute în primul an al septenaliului. Spre deosebire de expozițiile anterioare, acum se acordă în special atenție demonstrării practice a experienței dobândite în activitatea a diferitelor întreprinderi și institute de cercetări științifice sau a unor inovatori în producție, care introduc procese tehnologice, mașini și instrumente noi și moderne.

În cea mai succintă exprimare, expoziția popularizează realizările din 29 de ținuturi, regiuni și republici autonome, 34 de raioane, 97 de sovhozuri, 2.379 întreprinderi industriale și șantiere de construcție, 963 de colhozuri, sovhozuri, stațiuni de reparații tehnice, 884 institute de cercetări științifice și organizații de proiectare și construcții, 237 instituții de învățământ.

În același timp, pentru prima oară sînt expuse fișe tehnologice pentru mecanizarea complexă a operațiunilor de cultivare și recoltare a culturilor agricole, precum și de mecanizare a proceselor din sectorul zootehnic care cer un volum mare de muncă. Iubitorii naturii sînt atrași de o livadă unde pot admira 194 de soiuri de meri, 42 de soiuri de vișini, 130 de soiuri de struguri ș.a.m.d.

Expoziția realizărilor economiei naționale a U.R.S.S. de anul acesta are evident menirea să contribuie la introducerea imediată în producție a tot ceea ce e nou, înaintat în toate compartimentele de activitate umană. Îndeplinirea cu succes a acestei sarcini va accelera progresul tehnic al economiei naționale sovietice.

Semnificația unor liste

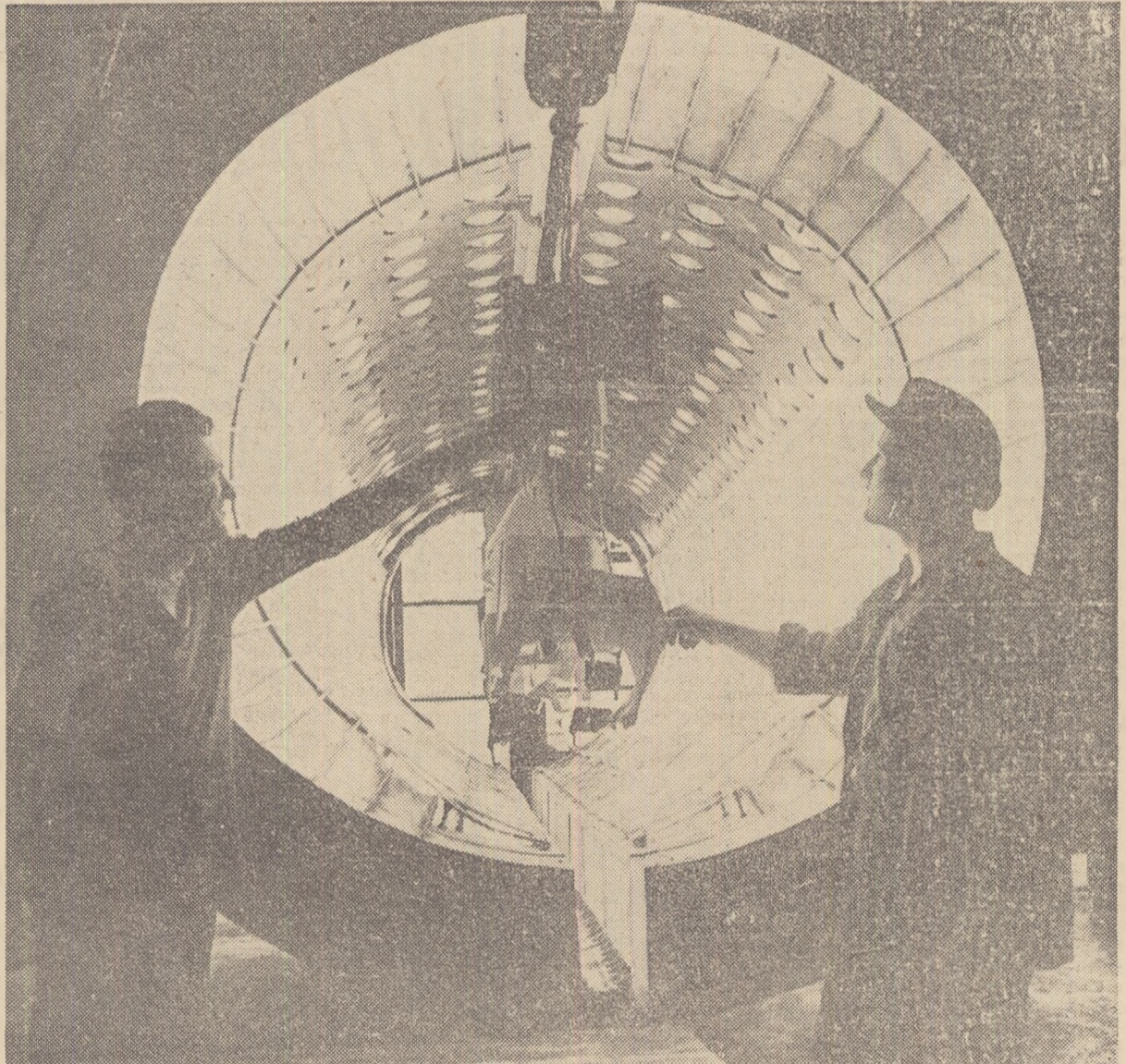
Zilele trecute, în două numere consecutive din „Izvestia” au apărut niște lungi liste de oameni de știință sovietici care candidează la prestigiosul titlu de academician sau de membru corespondent al Academiei de Științe a U.R.S.S.

Am spicuit nume cunoscute în toată lumea ca, de pildă, acelea ale lui D. I. Blohințev, directorul Institutului unificat de cercetări nucleare, S. N. Vernov, directorul Institutului de cercetări științifice în domeniul fizicii nucleare de pe lângă Universitatea „Lomonosov”, V. L. Ghinzburg, șef de sector la Institutul de fizică „P. N. Lebedev”, B. M. Pontecorvo, conducătorul laboratorului Institutului unificat de cercetări nucleare, P. K. Anohin, conducătorul laboratorului de la Institutul de fiziologie normală și patologică, V. A. Trapeznikov, directorul Institutului de automată și telemecanică, P. N. Fedoseev, directorul Institutului de filozofie. Întreg cuprinsul listelor poate fi aflat din paginile „Izvestiei”. Aici am dori să semnalăm, pentru semnificația ei, geneza acestor liste.

La 9 aprilie a.c., un comunicat publicat în ziarul sovietic de către Academia de Științe anunța că sînt vacante 14 locuri de academicieni și 45 de locuri de membri corespondenți, arătînd în același timp și condițiile pe care trebuie să le îndeplinească acei primii cit și cei din urmă. Dar comunicatul mai era de fapt și o invitație adresată cercurilor științifice din Uniunea Sovietică — o invitație de a propune candidații pe care-i socotesc cei mai nimeriți. Așa s-a ajuns la listele de care pomeneam — liste ce cuprind mult mai multe nume decît numărul locurilor vacante și specifică deopotrivă cu numele și calitățile candidatului, instituțiile, întreprinderile, organizațiile obștești, colectivele științifice și personalitățile care i-au propus.

Curînd va urma scrutinul secret. Asadar, o procedură extrem de democratică, ce se deosebeste fundamental de tirgurile meschine care prezidează de cele mai multe ori la alegerea efemerilor „nemuritori” din țările capitaliste.

Cronicar

Meșteri metalurgiști

Zile de iunie...

Zile strălucitoare de iunie, zile de solstițiu, zile luminoase în care poporul nostru urcă o nouă treaptă în drumul său spre înălțimi! Peste ani și ani, ne vom întoarce cu gîndul spre voi, așa cum drumulețul uimut de frumusețea unui fluviu o ia pe firul apei pentru a da de izvorul acestei frumuseți. Tot astfel, peste ani și ani, vrăjii de uimitoră plasticitate a peisajului industrial, privind de la fereastra unui tren electricat unduirea lină a lanurilor de griu sau încintași de urbanistica unui tînar oraș, ne vor veni în minte aceste zile strălucitoare de iunie: „Da, toate aceste negrăite frumuseți au apărut prin voința hotărîită a partidului și prin munca fără preget a poporului, titanul care nu și-a preocupat puterile pentru a transpune grandiosul program în viață”.

Și ne vom spune atunci: „La temelie acestor frumuseți am pus și noi o cărămidă; și noi am răspuns la vibranta chemare a partidului; și noi am visat, am luptat, am mun-

cit, ne-am bucurat și am vibrat odată cu întregul popor”.

Cu adîncă emoție ne vor veni în minte aceste zile pline, cînd din slovele tipărite ale proiectului de Directive am deslușit limpede imaginea fericirii noastre, cînd, pătrunși de conștiința că sîntem chemați să participăm la înșăptuirea unei opere istorice, am dezbătut în adîncime punct cu punct prevederile proiectului.

Și fiecare dintre noi își va spune: „Înainte de a fi turnate în beton, oțel și cărămidă, această uzină, acest laborator, acest institut, aceste orașe cu case albe, cu parcuri, flori și fîntîni fîșitoare, au existat în planurile avîntate ale partidului, despre ele am auzit întîi luînd cunoștință de prevederile proiectului de Directive. Așa cum artistul inspirat vede în blocul de marmoră pînă în cele mai amănunțite linii imaginea operei de artă menită să bucure și să încînte generații după generații, tot așa partidul ne-a ajutat să întrevădem aceste frumuseți care fac mîndria și bucuria vieții

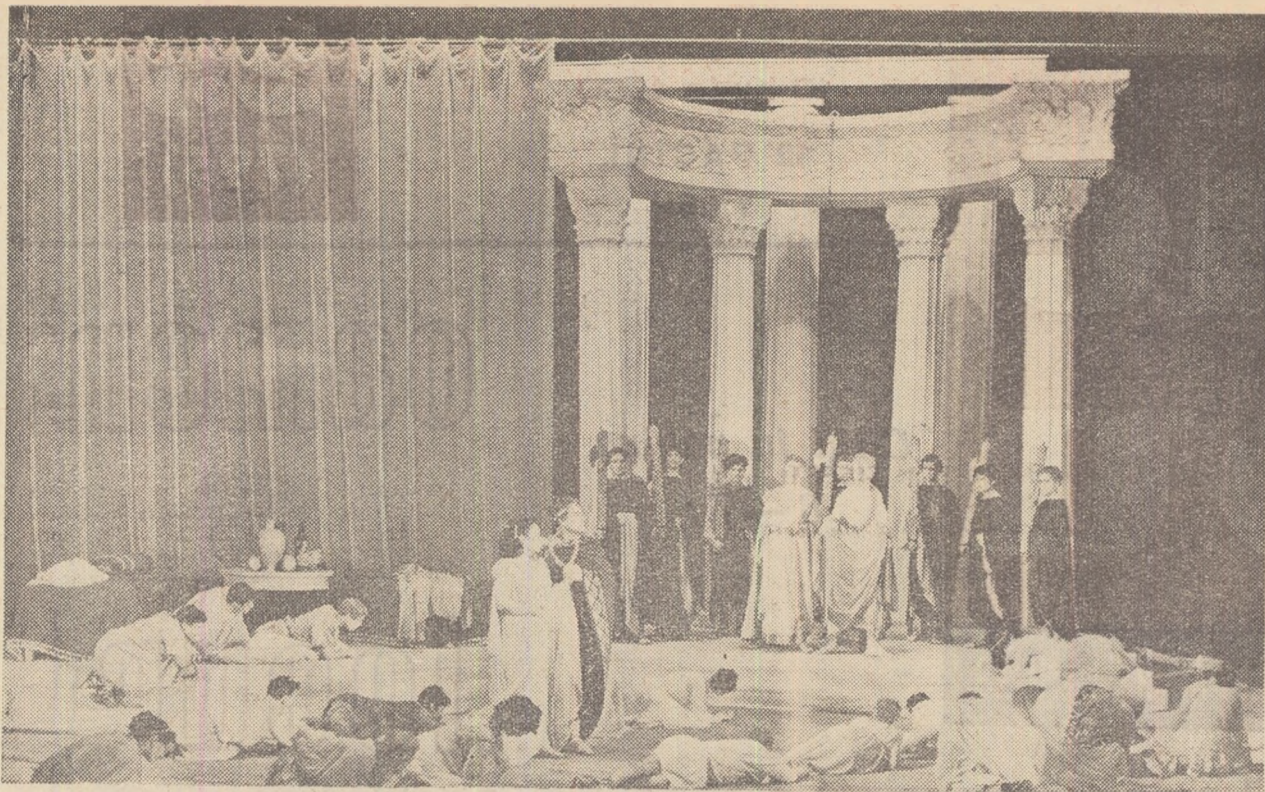
noastre. Și nu numai să le întrevădem, ci să le înșăptuim. Ele sînt rodul energiei, talentului, înțelepciunii colective, a întregului nostru popor”.

Ne vom aminti atunci și de tine, bătrîne oțelar care sintetizînd înțelepciunea a trei decenii de muncă la cuptorul Martin ai propus o nouă metodă de turnare a oțelului; și de tine, harnic brigadier colectivist care ai arătat cum se poate dubla în mod practic producția de lapte; și de tine, maestru țesător și de metoda ta de îmbunătățire a calității țesăturilor; și de tine secretar de partid cu gingașă sensibilitate de poet, care ai atras atenția proiectanților ca în noile cartiere să rezerve spații verzi, unde cei mici să poată zburda în voie...

De toți și de toate ne vom aduce aminte, căci totul e alt de vîin, alt de proaspăt în inima noastră.

Zile strălucitoare de iunie, zile de solstițiu, cu cer înalt și lumină aurie...

Victor Rusu

La Moscova a avut loc de curind Decada literaturii și artei din R.S.S. Moldovenească. În obșcu: O scenă din piesa „Ovidiu” de V. Alecsandri, prezentată de actorii Teatrului muzical și dramatic „A. S. Pușkin” din Chișinău

CARTI ȘI EDITURI

Chiar după datele U.N.E.S.C.O., Uniunea Sovietică a depășit de mult, în editarea cărților, țările capitaliste cele mai dezvoltate, cum sint Statele Unite ale Americii, Franța, Anglia. Într-adevăr, în vreme ce în lume apar în medie 2 cărți pe cap de locuitor pe an, în Uniunea Sovietică apar în medie 6, adică de trei ori mai mult!

Dezvoltarea sistemului editorial sovietic a ținut fără încetare pasul cu mersul victorios al construcției socialiste. Să exemplificăm această creștere cu câteva cifre, mai elocvente în nuditățile lor, decât orice comentariu: acum patru ani, în 1956, editurile Uniunii Sovietice au editat 59.000 de titluri de cărți, într-un tiraj total de un miliard și o sută de milioane exemplare, ceea ce, din punctul de vedere al tirajului, înseamnă o depășire de mai bine de 13 ori a nivelului anului 1913, de mai bine de 4 ori a nivelului anului 1928 și de 2,5 ori a nivelului anului 1940. Pentru ca imaginea să fie și mai clară, vom adăuga că față de cele 59.000 de titluri ale anului 1956, în anul 1959 au apărut aproape 70.000 de titluri, cu un tiraj total de circa 1 miliard 200 milioane exemplare, față de „numai” 1 miliard 100 milioane exemplare în anul 1956. Pentru a avea și mai clară imaginea dezvoltării în perspectivă a producției sovietice de carte, menționăm doar atât: că în cursul septenalului (1959-1965), tirajul anual al cărților editate în U.R.S.S. va crește cu încă 1 miliard 600 milioane, adică de la circa 1 miliard 200 milioane exemplare în primul an al septenalului (1959) la aproape 3 miliarde în 1965, ultimul an al septenalului. Și nu trebuie să uităm, pentru ca imaginea dezvoltării năvalnice a producției sovietice de carte să fie într-adevăr completă, că fără îndoială și în acest domeniu — ca și în toate celelalte — oamenii sovietici vor pune fără greș în practică minunata lozincă a avântului constructiv, care înfloresce pe toate buzele: „planul septenal înainte de termen!”

Am amintit pînă aici numai de un singur aspect al producției editoriale a Uniunii Sovietice. Desigur el este foarte important, dar nu explică încă totul. Numai el singur nu explică dragostea nemărginită pentru carte a oamenilor sovietici. Dacă oamenii sovietici rezervă, în fiecare an, din totalul cheltuielilor pe care le fac pentru continua ridicare a nivelului lor de trai, mai bine de 40 de miliarde de ruble numai pentru a cumpăra cărți; dacă în nici o țară cuvîntul tipărit n-a pătruns atât de adînc în masa poporului ca în Uniunea Sovietică; dacă dragostea oamenilor sovietici pentru carte este cu adevărat nemărginită — lucrul acesta se datorește de bună seamă calității neîntrecute a cărții sovietice.

Spunînd aceasta, ne gîndim, evident, în primul rînd la calitatea intrinsecă a textului publicat, la înaltul nivel al lucrărilor de știință, la neîntrecuta măiestrie a celor beletristice. Dar ne gîndim în același timp și la calitatea propriu-zis editorială a cărților, la înfățișarea lor, la armonioasa imbinare a temelor, a subiectelor, a genurilor de carte publicate, menite să satisfacă toate cerințele poporului.

Tuturor acestor sarcini le fac față, în Uniunea Sovietică 320 de edituri, din care circa 120 sint centrale, celelalte 200 aflîndu-se în regiuni, ținuturi și republici.

Cu toate că trebuie să ținem seamă de faptul că nu numai procesul de elaborare, ci și acela de editare a unei cărți este, la o analiză mai atentă, un veritabil proces creator, totuși experiența Uniunii Sovietice ne arată că activitatea editorială poate fi planificată nu numai din punct de vedere economic ci și din punct de vedere tematic. În Uniunea Sovietică, această planificare tematică, fermă în orientarea ei generală, dar suplă în rezolvarea a o mulțime de probleme de amănunt, menite să mențină fără încetare planului rolul său director față de realitate, asigură o înaltă calitate producției de carte în ansamblul ei. Legătura strînsă a planului cu realitatea este asigurată și prin numeroasele dezbateri publice ale proiectelor

de plan de activitate cu prilejul consfățuirilor cu cititorii organizate în întreprinderi, în colhozuri, în S.M.T.-uri, în cele peste 400 de mii de biblioteci etc.

Ca și pentru editurile sovietice și pentru editurile țărilor socialiste, printre care se numără sectorul editorial din țara noastră, țelul urmărit este acela al ridicării nivelului cultural al întregului popor, mină în mină cu ridicarea la nivelul cel mai înalt a creației literare, artistice, științifice, tehnice. Forma de organizare și desfășurarea planificată a activității noastre editoriale se inspiră în mod constructiv și ținînd seama de împrejurările istorice în care s-a desfășurat viața poporului nostru, din înaltul exemplu de eficiență al activității editoriale sovietice.

Rezultatele atinse urmînd această cale, sub înțeleapta și ferma conducere a Partidului Muncitoresc Român, ne dispensează de orice comentariu. Să spunem doar atât: că între anii 1949-1959, în editurile din R.P.R. au apărut 28.500 de titluri, într-un tiraj de 440 de milioane de exemplare și că în această perioadă volumul de difuzare a crescut de 4,5 ori. Este evident că bogata activitate editorială reflectă pașii uriași pe care i-a făcut țara noastră pe drumul dezvoltării culturale.

Ion Bănuță

In această săptămînă

Cu toate că ne apropiem de sfîrșitul stagiunii, bogăția spectacolelor extraordinare cu oaspeți de peste hotare mîntine stre. Din bilanțul evenimentelor săptămînii trecute se desprind manifestările muzicologice ale unor artiști sovietici care au stîrnit mult interes în rîndurile specta-

torilor bucoreșteni...

„Lacul lebedelor” cu balerini lituanieni

Doi artiști ai poporului din R.S.S. Lituaniană — Tamara Sventikaitė și Genrikas Kunavicius — au evoluat pe scena Teatrului de Operă și Balet în clasică lucrare coregrafică „Lacul lebedelor” de Ceikovski. Nu a fost deloc ușoară încadrarea oaspeților în montarea — oarecum diferită — a ansamblului nostru (regia Oleg Danovschi). Dar experiența și inteligența scenică a balerinelor lituanieni a rezolvat fericit toate problemele noi ivite în cursul spectacolului, oferindu-ne momente de reală artă coregrafică. Căci și dincolo de Leningrad și Moscova, baletul sovietic dispune de elemente valoroase în toate republicile unionale. Reprezentantii scenei lituaniene, stăpîni pe tehnica coregrafică și punînd accentul pe expresia mișcării dictată de pasajul muzical, au reușit — în special în duete — să ne facă dovada unor indiscutabile calități artistice. Nu putem să nu subliniem splendidul adagio din actul al doilea, cu emoționantele „căderi în gol”, figuri acrobatică ș.a. Temperamentul nordic al oaspeților a corespuns mai mult romantismului lucrării și de aceea momentele

de adevărată poezie au stîrnit admirația publicului.

La un nivel remarcabil s-a prezentat ansamblul nostru, care — așa cum a subliniat în unanimitate presa de specialitate bulgară, unde corpul de balet românesc a dobîndit recent o victorie de prestigiu — a știut să mențină încordată atenția spectatorilor după atîtea zeci de spectacole. Se pot uita oare cele patru lebede mici (Marta Hertzeg, Gabriela Ionită, Rica Chiroiu și Ioana Neguș) care dispun de o sincronizare a mișcării — am spune — matematică, fără greș? Dar expresiva și spirituala apariție a „bufonului” (Alec Marini) sau incîntătorul cuplu Alexa Dumitrache, Marta Hertzeg și Eugen Mărcuș? În concluzie, un spectacol de ținută artistică, care ne-a adus ceva din sufletul și talentul poporului lituanian atît de înzestrat.

Recitalul artiștilor ucraineni

Un mîunchi de tineri cîntăreți, instrumentiști și balerini ne-au încîntat timp de mai multe ore, purtîndu-ne pe aripile multilateralei arte ucrainene. Pecetea spectacolului ne-a oferit-o chiar trio-ul de început al handuristelor Ludmila Lisakovskaia, Eleonora Filipenko și Valentina

Recent la Moscova s-a încheiat cel de al doilea Concurs unional pentru cea mai bună prezentare a cărții la care 93 de edituri au prezentat 677 de cărți. Printre primele 50 de cărți premiate se numără: „A trăi în pace și prietenie”, „Față în față cu America”, „Mica enciclopedie sovietică”, „Enciclopedia pentru copii”, „Odiseea”, „Orașe și ani” de Fedin, „Omul amfibie” de Beliaev etc.

În ultima vreme, Galina Ulanova își consacră o mare parte din timp activității pedagogice și regiei Sub îndrumarea ei își desăvîrșesc măiestria tînere balerine ca Marina Kondratieva și Katea Maximova.

În curînd, împreună cu un grup de artiști ai Teatrului Mare, Ulanova va întreprinde un turneu prin Danemarca, Norvegia și Suedia, unde va dansa printre altele în „Giselle”.

„De mult timp vreau să scriu despre cîțiva oameni pe care i-am întîlnit în viață, despre o serie de întîmplări la care am luat parte sau la care am fost martor; dar nu o dată am amînat lucrul, împiedecat fie de împrejurări, fie de îndoiala dacă am să pot sau nu să descriu figuri de oameni și tablouri care oî vremea s-au estompat, dacă pot să mă încred în memoria mea. Acum am început totuși să scriu această carte, pe care n-o mai pot amîna” — așa își începe Ilva Ehrenburg noua carte: „Oamenii, anii și viața”.

Un fragment din această carte, închinat lui Alexei Tolstoi, a apărut recent în „Literaturnaia gazeta”.

Din inițiativa Uniunii artiștilor plastici și a Comitetului sovietic pentru apărarea păcii, la Moscova s-a deschis zilele trecute o expoziție intitulată „Pentru pace”. Expoziția cuprinde lucrări ale unor artiști din 22 de țări — printre care U.R.S.S. și Chile, Japonia și Suedia, Polonia și China, R.P.R. și Mongolia etc. — care exprimă dorința popoarelor de a trăi în pace și prietenie.

În ultimii ani, în Uniunea Sovietică au fost publicate multe traduceri din literatura vietnameză, atît în limba rusă cît și în limbile altor popoare sovietice.

Cîtăm astfel un volum de Opere alese de Ho Și Min, cartea lui Buy Cong Truong: „Vietnamul de nord pe calea construirii socialismului” și lucrarea lui Trîn Dîn Tien: „Viața și activitatea presedintelui Ho Și Min”, ș.a.

În cursul acestui an vor mai fi traduse și publicate romanul „Hoata” de Nguyen Hong, lucrarea istorică „Împăratul Le, unificatorul țării” de Ngo Thai To, „La sud de paralela 17” de Quang Loi, povestirile lui Thonh Tinh și o culegere de versuri ale poetului To Huu.

În 1959, biblioteca Academiei de Științe a U.R.S.S. a primit din Franța aproape 7.000 de cărți și reviste îmbrățișînd toate specialitățile. În aceeași perioadă Academia de Științe a U.R.S.S. a expedit în Franța aproximativ 8.000 de exemplare din publicațiile pe care le tipărește, iar de la începutul anului în curs și pînă acum aproape 2.000 de lucrări, monografii, buletine.

Parhomenko care ne-au introdus imediat în atmosfera specifică poporului: costume multicolore, bandure, cîntece populare, imparații vocale specifice. Cîntă gîngărie în pianissimo acestui trio, ce bogăție de nuante în tîlmăcirea fiecărei parituri, ce mimică expresivă, cît talent și muzicalitate! Atmosfera ucraineană ne-a fost pe deplin conturată apoi de artistul poporului Pavel Karmaliuk care — la insistențele publicului — a susținut un „recital” întreg de cîntece populare, unul mai frumos decît altul, unul mai spiritual și mai emoționant interpretat decît celălalt. „Ei uhnem”, „Necazul cărușului” sau „Stergarul” cu greu le vom uita. Un binemeritat succes a obținut și tînăra soprana Zoia Hristici, solistă a Teatrului de Operă și Balet „Taras Șevcenko”, la fel de bună în gemul operei (a cîntat nu mai puțin de trei arii de operă!) și al cîntecului popular (unde am admirat dicțiunea și farmecul deosebit în care a tîlmăcit cunoscutul nostru „La oglindă”) Glas curat, natural, cu o bună școală, dublat de inteligență și sensibilitate — iată cum ne-a apărut laureata concursului internațional de la Viena, Zoia Hristici. Cuplu de balet Varvara Potapova și Feodor Baklan, artist emerit, s-a impus în „Vals” de Sostakoviici prin virtuozitatea săriturilor de-a dreptul acrobatică și prin expresivitatea mișcărilor ce văreau că vorbesc spectatorilor. Un crîmpei din atmosfera muzicală ucraineană am trăit prin intermediul baletistului Vladimir Besfamînov și a cuplului vocal Piotr Retvički și Alexandr Taranet.

Recitalul artiștilor ucraineni, remarcabil prin diversitatea și echilibrul repertoriului, a constituit o autentică seară de artă națională în plină înflorire.

Viorel Cosma

VEAC NOU

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

Redacția și administrația: București, Str. Ion Ghica, 5 telefon 13.03.10.

ABONAMENTE: pe 3 luni, 10 lei; pe 6 luni, 20 lei; pe un an 40 lei.

Cu privire în viitor

In șesenalul ce urmează se va încheia colectivizarea agricultura și relațiile de producție socialiste vor cuprinde întreaga economie națională care va căpăta, astfel, un caracter unitar. Se va dezvolta în proporție și mai mare industria și în special industria grea. Se vor sporii considerabil sursele de energie: hidro și termocentralele electrice, extracția petrolului, cărbunelui și gazelor naturale. Se va da o atenție deosebită dezvoltării celorlalte ramuri industriale, în special siderurgiei, industriei chimice, industriei materialelor de construcție, industriei de prelucrare a lemnului și industriei bunurilor de consum.

de acad.
G. IONESCU-SISEȘTI

Directivile dau o atenție deosebită pomiculturii și viticulturii, pentru care există în țara noastră condițiile cele mai favorabile. Producția de fructe, de struguri și de vin va asigura din belșug nevoile consumului intern și va forma în același timp o marfă de export din cele mai căutate și o specialitate a noastră în comerțul internațional.

Linii directe ale planului de

colă de oscilațiile provocate de secetă, suprafața irigată va crește până la 2 milioane hectare.

Ca urmare a sporirii mijloacelor și îmbunătățirii metodelor de lucrare a solului, se prevede o sporire masivă a producției agricole. Se prevede, spre sfârșitul perioadei 1965-1975, o producție de 20-22 milioane tone cereale și leguminoase boabe, din care 5-6 milioane tone grâu-seară și 10-12 milioane tone porumb.

Producția celorlalte plante, producția viticolă și pomicolă, numărul și producția animalelor vor crește în aceeași proporție.

Regimul de democrație populară a descătușat energiile creatoare ale poporului nostru și l-a ridicat pe o treaptă de progres, uimitoare pentru toți străinii care ne vizitează țara. Au răsarit uzine uriașe, s-au perforat adâncurile pământului din care au țâșnit noi izvoare de petrol. Termocentrale și hidrocentrale revarsă lumină și energie pe tot întinsul țării, orașele iau o înfățișare nouă prin clădiri impunătoare, se construiesc blocuri pentru locuințe, școli, teatre, stadioane, spitale într-un avânt vrednic de orînduirea socialistă a epocii noastre.

S-a lichidat aproape complet analfabetismul, crește continuu numărul elevilor și studenților; creația științifică, literară, artistică se ridică pe culmi tot mai înalte.

Sănătatea publică e îngrijită cu o atenție necunoscută în trecut. Boli grave, care bîntuiau mai ales în mediul rural, ca pelagra și malarie, sînt azi eradicate. Organizarea noastră sanitară este exemplară, oamenii muncii își refac forțele prin concedii de odihnă în stațiunile balneare și climatice, sportul dă tineretului vigoare și optimism, copiii sînt crescuți cu grija continuă a echilibrului dintre dezvoltarea fizică și cea intelectuală.

În agricultură s-a săvîrșit o transformare uriașă. Pămîntul, sursă de existență și bunăstare, este azi în mîna celor ce muncesc. Majoritatea micilor gospodării țărănești, cu o tehnică arhaică, incapabile adesea să hrănească familia țărănească, necum să dea un prisos pentru orașe sînt azi unite în gospodării colective, înzestrate cu o tehnică modernă. Tractorul, mașina, îngrășămintele chimice, semințele selecționate sînt azi la îndemîna gospodăriilor colective și întovărășirilor agricole; țărănimii muncitoare face azi o agricultură științifică.

Proiectul de Directive ale Congresului al III-lea al Partidului Muncitoresc Român recapitulează într-o formă sobră și precisă aceste uriașe succese.

Dar dezvoltarea puternică a forțelor de creație ale poporului nostru nu se oprește la succesele obținute pînă în prezent.

Proiectul de Directive înfățișează un plan de realizări pînă în 1965 și un plan de dezvoltare în perspectivă, pînă în 1975.

Țărani liberi de azi se înloc de la muncă... (G.A.C. Hârman, regiunea Stalin);

An de an, țărănimii muncitoare obține de pe întinsele ogoare recolte tot mai bogate

dezvoltare în perspectivă pînă în 1975 reprezintă un țel mareț, pentru atingerea căruia țara noastră are condiții prielnice iar poporul nostru, de la muncitor și țaran pînă la tehnician și omul de știință, nu-și va precupeți eforturile.

Se va asigura dezvoltarea armonioasă a tuturor ramurilor economiei naționale, păstrîndu-se prioritatea industriei grele, baza prosperității oricărui țări. Toate celelalte ramuri ale industriei și în general ale economiei naționale trebuie să crească în ritm corespunzător cu ritmul creșterii industriei siderurgice și constructoare de mașini. Astfel, va lua o mare dezvoltare industria chimică, industria metalelor neferoase, producția de energie electrică, producția și industrializarea lemnului, producția agricolă și producția bunurilor de consum.

Cele mai noi procedee tehnice vor fi introduse în industrie. Automatizarea se va introduce pe scară mare în industrie iar în agricultură — mașinile, procedeele și metodele cele mai perfecționate.

Va fi desăvîrșită înzestrarea tehnică a agriculturii; vom avea numărul de tractoare, semănători, combine de recoltat și alte mașini care vor permite mecanizarea aproape completă a procesului de producție agricolă.

Solul se va fertiliza cu 5-6 milioane tone de îngrășăminte chimice și o cantitate mult mai sporită de insectofungicide și erbicide, ce vor permite combaterea radicală a dăunătorilor. Se vor termina principalele lucrări de îndiguiri, desecări și combaterea eroziunii și se vor recupera astfel suprafețe întinse, azi neproductive sau slab productive. Pentru a feri producția agri-

Prosperitatea economică va permite lărgirea și modernizarea rețelei de transporturi, ocrotirea și mai bună a sănătății oamenilor muncii, perfecționarea învățămîntului, adîncirea cercetărilor științifice, înflorirea literaturii și artei, ridicarea nivelului cultural al întregii populații, rezolvarea integrală a problemei locuințelor și asigurarea unui belșug de produse agricole și industriale care să permită ridicarea bunăstării poporului muncitor la nivelul celor mai înalțate țări din lume.

Aceste perspective luminoase și realiste umplu de bucurie și de optimism inima fiecărui cetățean al Republicii Populare Romîne. E o datorie de conștiință să ne încadrăm cu toții în marile eforturi constructive, inițiat și dirijat de Partidul Muncitoresc Român. Minerul care extrage cărbunele din adîncuri, oțelarul care toarnă oțelul topit, feroviarul care stăpînește locomotiva, inginerul mecanic care conduce marile uzine, țaranul care încredințează sămînța solului bine lucrat, inginerul agronom care duce apa pe ogoarele însetate, medicul care redă sănătatea, profesorul care crește tineretea generațiilor, omul de știință care scrutează tainele naturii pentru a o cunoaște și a o dirija și toate celelalte nenumărate categorii de muncitori, să îndeplinim, fiecare în sectorul său, cu entuziasm, sarcinile care ne revin. Să primim cu încredere în viitor și să fim vrednici de epoca noastră, epoca socialismului victorios!

Ce sînt brigăzile de muncă comunistă

Exploratorii viitorului

Cîteva momente cruciale ale unei glorioase istorii, ale istoriei mersului societății sovietice spre triumful muncii comuniste:

Mai 1919: Muncitorii depoului de triaj al liniei de cale ferată Moscova-Reazan iau inițiativa primului „subotnic”

Octombrie 1958: Un mîunchi de tineri muncitori de la același depou, pășind înainte, în cu totul alte condiții, avind cu totul alte posibilități, pe drumul deschis de părinții lor, înființează prima brigadă de muncă comunistă.

Mai 1960: Între zidurile bătrînelui și veșnic tinărului Kremlin din Moscova se adună frunțașii întrecerii pentru cîștigarea titlului de onoare de brigadă de muncă comunistă.

Despre primul subotnic comunist, Lenin a scris că aceasta are o însemnătate istorică mai mare decît orice bătălie cîștigată de unul sau de altul dintre generalii țărilor imperialiste în războiul din 1914—1918, fiindcă, sublinia marele întemeietor al statului sovietic, „subotnicul comunist este una dintre celulele societății noi, socialiste, care aduce tuturor popoarelor lumii izbăvirea de sub jugul capitalului și al războiului”.

Acele prime mîdăite ale muncii comuniste, ale unor noi forme de viață socială, ale unei noi atitudini față de muncă, care au fost subotnicul comunist, au prins tot mai mare putere, în situații noi ce impuneau noi sarcini, pe măsură ce se înțără economia sovietică și luau o tot mai mare amploare obiectivele pe care și le punea aceasta. Mișcarea udarnicilor, mișcarea stahanovistilor, nenumăratele inițiative ale unor muncitori sovietici înaintați sau ale unor întregi colective au marcat creșterea continuă a activității creatoare a maselor sovietice, a înaltei lor conștiințe socialiste.

În zilele noastre, întrecerea socialistă s-a îmbogățit cu noi forme, cu noi conținuturi și este îndreptată spre îndeplinirea sarcinilor trasate de Congresul al XXI-lea al P.C.U.S., spre realizarea înainte de termen a planului septenal, spre crearea bazei tehnico-materiale a comunismului. Și este neîndoielnic că cea mai cuprinzătoare manifestare a întrecerii socialiste în actualul ei stadiu de dezvoltare sînt brigăzile de muncă comunistă. În multe privințe, deși acestea preiau și dezvoltă tot ce a fost mai bun în vechile forme ale întrecerii socialiste, ele prezintă și aspecte calitative noi.

Masele de oameni ai muncii antrenați în întrecerea pentru obținerea titlului de brigadă de muncă sau de frunțaș al muncii comuniste ridică, desigur, la o treaptă superioară lupta pentru creșterea productivității muncii, tinzînd să facă din toți participanții la această întrecere inovatori și raționalizatori ai producției. În Chemarea adresată de plenera din iulie 1959 a C.C. al P.C.U.S., cei ce participă la întrecerea pentru titlul de brigadă de muncă comunistă au fost numiți „exploratori ai viitorului”. „Exploratorii viitorului” și-au cîștigat această denumire fiindcă, maeștri desăvîrșiți ai profesiei lor, ei nu se mulțumesc cu nivelul atins, cu măiestria dobîndită, ci, minăți de spiritul în veșnică frămîntare al inovatorului, căutînd, fără oboseală, fără încetare, să desțelenească drumuri nebătute, deschid cale largă tehnicii noi, progresului material și cultural. „Exploratorii viitorului” știu, însă, prea bine că forța lor nu stă în efortul individual, ci în dezvoltarea unor atît de înalte însușiri ca simțul răspunderii față de colectivitate, ca spiritul într-ajutorării tovărășești și al unei exemplare discipline în muncă. În aceasta și constă însemnătatea istorică a brigăzilor de muncă comunistă ca școală a muncii comuniste, ca pepinieră a oamenilor pentru care munca reprezintă cea dintîi necesitate vitală.

Dar rolul brigăzilor de muncă comunistă nu este epuizat nici prin aceasta. Inițiatorii mișcării și membrii brigăzilor știu prea bine că nu poți fi un „explorator al viitorului”, nu poți ridica productivitatea muncii pînă la nivelul ce va caracteriza societatea comunistă, fără îmbogățirea continuă a cunoștințelor, fără a-ți lărgi orizontul. De aceea, brigăzile de muncă comunistă au și căpătat un mare rol în educarea membrilor lor. Aceștia tind, în mod sistematic, cu perseverență, să-și îmbogățesc formația profesională și intelectuală pentru a ajunge la nivelul personalului tehnico-ingenieresc. Prin aceasta, brigăzile de muncă comunistă aduc o contribuție esențială la rezolvarea uneia din principalele sarcini ale construirii comunismului — ștergerea deosebirilor dintre munca fizică și cea intelectuală.

Mai mult decît atît, mișcarea brigăzilor de muncă comunistă își propune să inițiească adînc și viața de toate zilele a membrilor lor, transformînd principiile eticii comuniste în obiceiuri de fiecare zi, înrădăcinate în inima și mintea oamenilor muncii și dîndu-le o nouă înfățișare morală.

Această simbioză, această imbinare organică, a luptei pentru ridicarea nivelului productivității muncii cu lărgirea sferei cunoștințelor, cu dezvoltarea unor înalte însușiri morale, constituie trăsătura calitativ nouă ce caracterizează mișcarea brigăzilor de muncă comunistă, ce-i asigură un ecou atît de larg în rîndurile oamenilor muncii din Uniunea Sovietică și-i îngăduie să influențeze activ multiplele aspecte ale dezvoltării societății sovietice pe calea comunismului.

În scurta perioadă de timp ce s-a scurs de cînd a luat naștere, mișcarea brigăzilor de muncă comunistă a reușit să cuprindă peste 5 milioane de oameni ai muncii. În întrecerea pentru dobîndirea titlului de brigadă de muncă comunistă sînt antrenate peste 400.000 de brigăzi, sectoare de producție, schimburi și ateliere. 40.000 de colective au și primit înaltul titlu de brigadă de muncă comunistă. Mișcarea pornită din depoul stației de triaj a liniei Moscova-Reazan s-a extins pe întreg teritoriul Uniunii Sovietice. Ea a cuprins cele mai diferite ramuri de producție. Astăzi, în Uniunea Sovietică sînt la fel de bine cunoscute brigada maistrului Stanilevici de la depoul stației de triaj a liniei Moscova-Reazan, ca și brigada oțelului Morogov de la cuptorul Martin nr. 9 al combinatului metalurgic din Nijni-Taghil, sau a minerului Severinov din cadrul trustului „Krasnoarmeiskugol” sau a țesătoarei Vece-rova de la fabrica de țesături „Solidaritatea” din regiunea Ivanovo, care, în cursul anului trecut încă, a atins nivelul productivității muncii planificat pentru sfîrșitul septenalului.

Mișcarea brigăzilor de muncă comunistă este larg răspîndită și în agricultura sovietică.

Unul dintre exploratorii viitorului

O altă trăsătură caracteristică a mișcării brigăzilor de muncă comunistă este participarea activă în cadrul acestei mișcări, alături de muncitori, a lucrătorilor din personalul tehnico-ingenieresc. În multe fabrici și șantiere de construcții înființează brigăzi complexe care cuprind și muncitori și ingineri, și tehnologi și proiectanți ce elaborează, muncind cot la cot, planurile de introducere a tehnicii noi, de înfăptuire a propunerilor de inovații și raționalizări. Mișcarea pentru cîștigarea titlului de brigadă de muncă comunistă se extinde de asemenea și în institutele de cercetări științifice, în institutele de proiectare, în laboratoarele și uzinele experimentale.

În cuvîntul rostit în fața participanților la consfătuirea unională a participanților pentru dobîndirea titlului de brigadă a muncii comuniste, N. S. Hrușcirov a spus că cei adunați cu acel prilej în marele palat al Kremlinului, ca și sutele de mii de oameni ai muncii reprezentați de ei, trebuie să fie sociotici niște pionieri, niște deschizători de drumuri.

Deși merg înainte, a adăugat N. S. Hrușcirov, pionierii nu trebuie să piardă contactul cu grosul forțelor. De aceea, și înainte de consfătuirea unională a participanților la întrecerea pentru obținerea titlului de brigadă de muncă comunistă și, cu atît mai mult după această consfătuire, se va putea vorbi de o nouă fază a înaintării maselor sovietice spre culmile muncii comuniste. Această nouă fază constă în aceea că întregi colective din întreprinderi industriale sau de pe șantierul de construcții se angajează în întrecerea pentru titlul de colective de muncă comunistă.

Este neîndoielnic că brigăzile și colectivele de muncă comunistă vor avea de spus un cuvînt din ce în ce mai greu în procesul atît de complex al construirii comunismului. Născută din inițiativa maselor, sorbindu-și seva din entuziasmul tuturor membrilor societății. A munci, a învăța, a trăi în chip comunist, constituie întreaga condiție indivizibilă a educării și formării unor oameni multilateral dezvoltați, multilateral pregătiți, a unor oameni „care știu să facă totul”, de care are nevoie societatea comunistă.

Intrecerea dintre cele două sisteme

Factorul timp

Caracterizînd situația statului socialist în primii ani ai puterii sovietice, Lenin arăta că el este mai puternic decît oricare altu din punct de vedere moral (adică din punctul de vedere al raportului dintre forțele reale de clasă din toate țările), dar foarte slab sub raportul capacității economice.

Au trecut de atunci 40 de ani. În acest timp, influența morală a socialismului a crescut considerabil. Lichidînd într-o perioadă istorică extrem de scurtă străvechea înapoiere a Rusiei, poporul sovietic, sub conducerea P.C.U.S. a înfăptuit cu succes grandiosul plan leninist de industrializare a țării, de transformare socialistă a agriculturii, situînd Uniunea Sovietică în rîndurile celor mai înaintate state ale lumii. Acum sistemul mondial al socialismului se dezvoltă într-un ritm impetuos, și nu e departe vremea cînd țările socialiste vor întrece țările capitaliste în sfera hotărîtoare a activității umane: sfera producției materiale.

Marșul victorios al socialismului este o realitate de care trebuie să țină seama pînă și apologeții cei mai înverșunați ai capitalismului. Depunînd în fața uneia dintre comisiile senatului american care analizează raportul de forțe dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite, economistul I. Berliner a declarat: „Generațiile precedente se întrebau dacă existența sistemului socialist este posibilă. Problema nu se mai află pe ordinea de zi a istoriei. Generațiile de azi au modificat astfel vechea întrebare: este oare economia socialistă capabilă să funcționeze cu eficacitate? De fapt și această întrebare a primit un răspuns afirmativ, alături de ședințele subcomisiei de față n-ar avea loc”.

Într-adevăr, asemenea întrebări sînt, în prezent, cu totul anacronice. Doar nu mai țirzu decît peste 5 ani, țările socialiste vor produce mai mult de 50 la sută din producția industrială mondială, iar producția pe cap de locuitor a țărilor socialiste va fi de două ori mai mare decît a țărilor capitaliste.

Ritmurile înalte de dezvoltare a tuturor sectoarelor economiei naționale caracterizează toate țările socialiste și, în primul rînd, Uniunea Sovietică. În perioadele 1930—1940 și 1947—1958, adică atunci cînd U.R.S.S. n-a fost nevoită să răspundă agresivilor armate sau să-și refacă economia de pe urma acestor agresivități, producția industrială a țării a crescut, în medie, cu 16 la sută pe an. În aceleași perioade, producția Statelor Unite a sporit numai cu 3 la sută pe an. Superioritatea ritmului de dezvoltare a economiei sovietice apare și mai evident dacă avem în vedere întreaga perioadă de dezvoltare de după 1917. Astfel, în rîstimp de 42 de ani volumul global al producției industriale a U.R.S.S. a sporit de 36 ori; în aceeași perioadă de timp, producția S.U.A. a crescut numai de 3 ori.

Factorul timp joacă un rol hotărîtor în întrecerea dintre cele două sisteme. Și sub acest aspect rezultatele de pînă acum sînt deosebit de concludente. În 1929, de pildă, producția industrială a U.R.S.S. a fost egală cu aceea realizată de S.U.A. în anii 1867—1869. Decalajul în timp era, deci, de circa 62 de ani. La această situație trebuie să adăugăm și faptul că războiul a aruncat înapoi economia sovietică cu 10—12 ani. Dar în 1957 volumul producției industriale a U.R.S.S. era de-acum egal cu acela obținut de S.U.A. în 1940. Cu alte cuvinte, decalajul în timp a fost redus de la 62 de ani la 17 ani. Planul septenal îl va micșora pînă la 7—8 ani, iar după calculele economiștilor sovietici, va fi cu desăvîrșire lichidat în următorii 7—8 ani.

A fost o vreme cînd majoritatea economiștilor burghezi negau ritmurile înalte de dezvoltare, caracteristice economiei socialiste. Astăzi însă, ei nu mai pot nici să le nege, nici să le ignoreze și de aceea ar dori să le „explice” în felul lor. Ei încearcă astfel să acrediteze ideea că aceste ritmuri nu ar fi proprii doar țărilor socialiste, ci oricăror țări aflate în primele stadii de industrializare, cînd efortul de pornire, de „demaraj” este mai însemnat. Viața dezmente însă aceste „demonstrații” menite să ascundă realitatea. Astfel, este un fapt că producția industrială a principalelor țări capitaliste, inclusiv a S.U.A., a crescut în perioada industrializării lor masive (1855—1913) în medie doar cu 5 la sută pe an, în timp ce în Uniunea Sovietică, în primele două cincinale, producția anuală a crescut în medie cu 18 la sută. Și în zilele noastre U.R.S.S. își menține un ritm de dezvoltare accelerat, mult superior țărilor capitaliste.

Uniunea Sovietică a întrecut Statele Unite atît în ceea ce privește ritmul, cît și sporul anual absolut de producție la îmbrăcăminte și încălțăminte.

Superioritatea ritmurilor socialiste de dezvoltare se vedește și în condițiile țărilor de democrație populară.

Într-un ritm accelerat se dezvoltă și producția industrială a Republicii Populare Romine. Proiectul de Directive ale Congresului al III-lea al P.M.R. prevăd pentru 1965 o creștere de 2,1 ori a valorii producției globale industriale față de 1959. Ca urmare a acestei dezvoltări, volumul producției industriale globale a R.P.R. va fi în 1975 de peste șase ori mai mare decît în 1959 și de 26 de ori mai mare decît în 1938. Sînt ritmuri pe care nu le-a cunoscut nici una dintre țările capitaliste avansate, atît în ceea ce privește indicii anual de creștere, cît și în ceea ce privește caracterul continuu ascendent al dezvoltării.

La cele spuse pînă aici trebuie să adăugăm că, în aprecierea perspectivelor întrecerii dintre cele două sisteme, comparațiile statistice nu spun totul. În sratele corelațiilor procentuale și al datelor statistice se află relații sociale diferite. Să nu uităm că în capitalism domnește anarhia în producție, șomajul, neutilizarea cronică a unor importante forțe de producție, contradicțiile de clasă antagoniste și celelalte tare proprii orînduirii bazate pe exploatarea omului de către om. Ca urmare, chiar și în condițiile indicilor statistici egali, sistemul socialist este superior celui capitalist, atît în ceea ce privește utilizarea rațională a forțelor de producție, cît și în ceea ce privește nivelul de trai al populației.

Venindu-le tot mai greu să ascundă ceea ce apare din ce în ce mai evident pentru toată lumea, economiștii burghezi recurg la tot felul de subterfugii pentru a disimula atenția de la tarele sistemului capitalist. Astfel, de curînd economistul vest-german dr. Zimmerer scria în revista „Industriekurier”: „În prezent, nimănui nu mai dorește să poarte numele de capitalist... Înălțarea termenului „capitalism” din dicționarul Occidentului este fenomenul cel mai uimitor din perioada de după 1948”.

La această afirmație, care exprimă de fapt într-o formă concisă impulsul capitalismului contemporan, avem de făcut doar o singură rezervă: anume, că nu noțiunea s-a învechit, ci sistemul capitalist ca atare.

EXPOZITIA SOVIETICĂ LA BUCUREȘTI

Intr-unul din cele mai pitorești locuri ale Bucureștiului, în parcul de cultură și odihnă „I. V. Stalin” se va deschide în curând expoziția sovietică. Ne pregătim intens și cu o firească emoție pentru acest eveniment dat fiind că este prima expoziție de acest fel pe care o prezentăm publicului românesc după un interval de 11 ani.

Unsprezece ani nu e un răstimp prea lung. Dar ce transformări uriașe s-au petrecut în această perioadă în țara noastră! N-am înțenția să amintesc aici de lucruri îndeobște cunoscute, să fac un istoric al anilor care s-au scurs din 1949 și până azi. Ci socotesc că-i de ajuns dacă spun că în acest răstimp poporul nostru a făcut un gigantic pas înainte pe marea scară a istoriei, trecind la construcția desfășurată a comunismului. Acum ne aflăm în plină înfăptuire a planului septenal. Bilanțul primului an a și fost făcut, iar rezultatele lui au înscris o nouă pagină în istoria glorioasă a muncii constructive a poporului sovietic.

Așa dar, țelu expoziției noastre va fi să ofere o imagine a succeselelor dobândite de Uniunea Sovietică în industrie, agricultură, știință și cultură.

Urmărim de asemenea ca expoziția să oglindească politica consecventă de pace a statului nostru, dorința sinceră a oamenilor sovietici de a trăi în bună înțelegere cu toate popoarele lumii, de a-și făuri o viață fericită și îmbelsugată sub un cer curățat pentru totdeauna de norii amenințători ai războiului.

Ce va cuprinde dar expoziția? În pavilionul și pe platforma special amenajată, înconjurată de verdețuri, vom expune câteva modele ale industriei constructoare de mașini-unelte, de mașini, produse ale industriei ușoare, machetele sateliților artificiali ai Pământului, macheta ultimei trepte a rachetelor cosmice, modele de avioane, utilaj minier și petrolifer, tractoare, mașini agricole, automobile și camioane, material ilustrativ pentru folosirea pașnică a energiei atomice, aparate optice și de măsurat, televizoare, aparate de radio, de fotografiat, utilaj medical și medicamente, produse ale industriei meșteșugărești, țesături, covoare, blănuri și multe, multe altele.

Țin să subliniez că cele mai multe exponate vor putea fi văzute în acțiune.

Lângă pavilion, pe o platformă special amenajată, înconjurată de verdețuri, vom expune câteva elicoptere care vor sta la dispoziția publicului. Oricine va dori să facă o plimbare deasupra Bucureștiului, va avea această posibilitate.

În același timp la expoziție va fi prezentă și moda sovietică, care în ultimii ani și-a câștigat un frumos renume la diferite concursuri și congrese internaționale, ca și cu prilejul unor expoziții deschise în diferite țări ale lumii. Vor avea loc

prezentări de modele de damă, bărbătești și de copii, care vor oferi o imagine a ultimelor rezultate dobândite de creatorii noștri.

Popoarele Uniunii Sovietice și Republicii Populare Române sînt legate printr-o prietenie sinceră și trainică, ale cărei rădăcini sînt înfipte în adîncul veacurilor. Această prietenie se vedește în dezvoltarea relațiilor de colaborare dintre țările noastre în toate domeniile vieții economice, științifice și culturale, în lupta noastră comună pentru pace în lumea întreagă.

Anul trecut, în cursul lunii august a fost deschisă la Moscova expoziția „Republica Populară Română pe drumul construirii socialismului”. Zeci de mii de oameni sovietici din Moscova și din alte localități, doborîci să cunoască minunatele realizări dobândite de poporul român în opera de construcție socialistă, au vizitat expoziția din Parcul de cultură și odihnă „Maxim Gorki”. A fost un nou prilej de manifestare a prieteniei și a interesului sincer pe care-l nutresc popoarele sovietice pentru harnicul și talentatul popor român.

Există un obicei bun, care s-a înrădăcinat adînc și în relațiile dintre țările noastre: prietenii se vizitează unii pe alții, își cunosc reciproc realizările, fac schimb de experiență, își împărtășesc cunoștințele.

Anul trecut ne-ați arătat dumneavoastră ce ați realizat în anii regimului de democrație populară, sub conducerea înțeleaptă a Partidului Muncitoresc Român.

Acum e rîndul nostru să vă arătăm câteva din rezultatele muncii noastre. Veniți, dragi prieteni, la expoziție, priviți exponatele noastre lucrate de minile harnicului popor sovietic, care sub conducerea încercatului Partid Comunist și a guvernului se îndreaptă cu pași fermi spre comunism.

Pe teritoriul expoziției se desfășoară acum o activitate intensă de amenajare și organizare. Alături de specialiștii sovietici lucrează cu aceeași însuflețire prietenii noștri români. Pregătim totuși cu grijă pentru vizitatorii noștri. Evident, ținînd seama de spațiul oarecum limitat pe care îl avem la dispoziție, nu putem arăta toate realizările dobândite de poporul sovietic, care sînt uriașe; dar sperăm că și așa specialiștii români, reprezentanții opiniei publice, vizitatorii vor găsi la expoziție multe lucruri care să-i intereseze și să le folosească.

De asemenea ne exprimăm convingerea că expoziția va sluji la o și mai mare dezvoltare și consolidare a relațiilor economice romîno-sovietice, a prieteniei dintre popoarele noastre.

Alexandr Golovkin

Directorul Expoziției sovietice de la București

Scriitorii de la uzina „Kirov”

Formarea de scriitori din rîndul muncitorilor are o veche tradiție la uzina „Kirov” din Leningrad. Veteranii uzinei își amintesc că în toamna lui 1927 la clubul uzinei a vorbit Vladimir Maiakovski. Întîlnirea cu marele poet a trezit interesul multor muncitori pentru poezie. Tineri care pînă atunci nici nu se gîndiseră să scrie au început să-și încerce puterile în această activitate grea, dar nobilă.

De altfel și Maxim Gorki a contribuit la crearea în uzină a unui ceneclu literar. Gorki a vizitat uzina în vara anului 1929. Scriitorul a stat de vorbă cu muncitorii și a participat la o ședință a comitetului sindical al uzinei. Din inițiativa lui a început tipărirea importantei lucrări „Istoria uzinei Putilov”, iar după un an, pe lingă ziarul de uzină de mare tiraj „Krasnii Putiloveț”, a fost înființat un ceneclu literar.

Pentru ca tinerii scriitori muncitori să se poată ocupa serios de studiul literaturii, pentru a primi un ajutor eficient și consultații, redacția a stabilit legături trainice cu organizația de scriitori. Uzina a început să fie vizitată de Alexei Tolstoi, Alexandr Fadeev, Nikolai Tihonov, Vissarion Saianov, Iuri Libedinski, Alexandr Bezimenski, Vera Ketlinskaia. Ceneclul literar al uzinei a fost condus, rînd pe rînd, de cunoscuți scriitori din Leningrad, iar din rîndurile lui au ieșit nenumărați scriitori.

În clipa de față, ceneclul literar al uzinei „Kirov” reunește peste 20 de scriitori începători. În fiecare joi, după terminarea lucrului, membrii ceneclului se adună la redacția gazetei de uzină „Kiroveț” spre a citi noile manuscrise, a discuta despre cărți recent apărute sau despre problemele dezvoltării literaturii contemporane. Sînt oameni de vîrstă și profesii diferite, cu un nivel cultural deosebit. Dar cu toții sînt însuflețiți de o pasiune autentică pentru literatură, de dorința de a-și însuși elementele artei scrisului.

Tînărul poet Valentin Gorșkov, de pildă, e lăcătuș la secția mecanică de asamblare. Pentru prima oară a publicat versuri în gazeta uzinei acum cîțiva ani, cînd autorul mai era încă elev la școala medie patronată de uzină. Erau versuri consacrate întrecerii în muncă, romantismului muncii. De atunci, Gorșkov a participat la diverse conferințe orășenești și regionale ale tinerilor scriitori, a publicat versuri în almanahurile „Tînărul leningrădean” și „Prietenie” și în volume colective. O seamă de poezii i-au fost citite la postul de radio Leningrad și la radio Moscova.

La recenta conferință interregională a ti-

nerilor scriitori, ținută la Leningrad, poeziile lui Gorșkov au fost apreciate și acum sînt pe cale de a fi editate în volume. Alți membri ai ceneclului, ca lăcătușii Vladimir Kuznețov și Nikita Suslovici, strungarul Nikolai Malișev și-au publicat primul volum de versuri și acum lucrează la al doilea.

Cele mai bune poezii ale poezilor de la uzina „Kirov” au fost înmănunchate într-un volum care va apare curînd, cu prilejul aniversării a 30 de ani de la înființarea ceneclului. Printre autori îi putem cita pe fochistul Rubțov și sudorul Alexeev, maistrul Katinin și inginerul Ponomariov, rabatorul Mezelev și Dementiev, activist în comitetul de uzină, constructorul Vasiliev și tehnicianul Primakin.

Volumul înmănunchează poezii cu teme foarte diverse. Poezii de la uzina „Kirov” au închinat versuri inspirate patriei, partidului, marelui Lenin, de al cărui nume sînt legate multe pagini glorioase din lupta revoluționară desfășurată de muncitorii din uzină. Tînărul constructor Stanislav Kostiuțenko, care a vizitat China, contribuie la acest volum cu un ciclu de poezii închinat mării țări prietene. Versurile constructorului Iuri Fiodorov despre Republica Cehoslovacă, pe care autorul a vizitat-o cu o delegație de tineri muncitori, se remarcă prin multă prospețime, printr-un ascuțit spirit de observație.

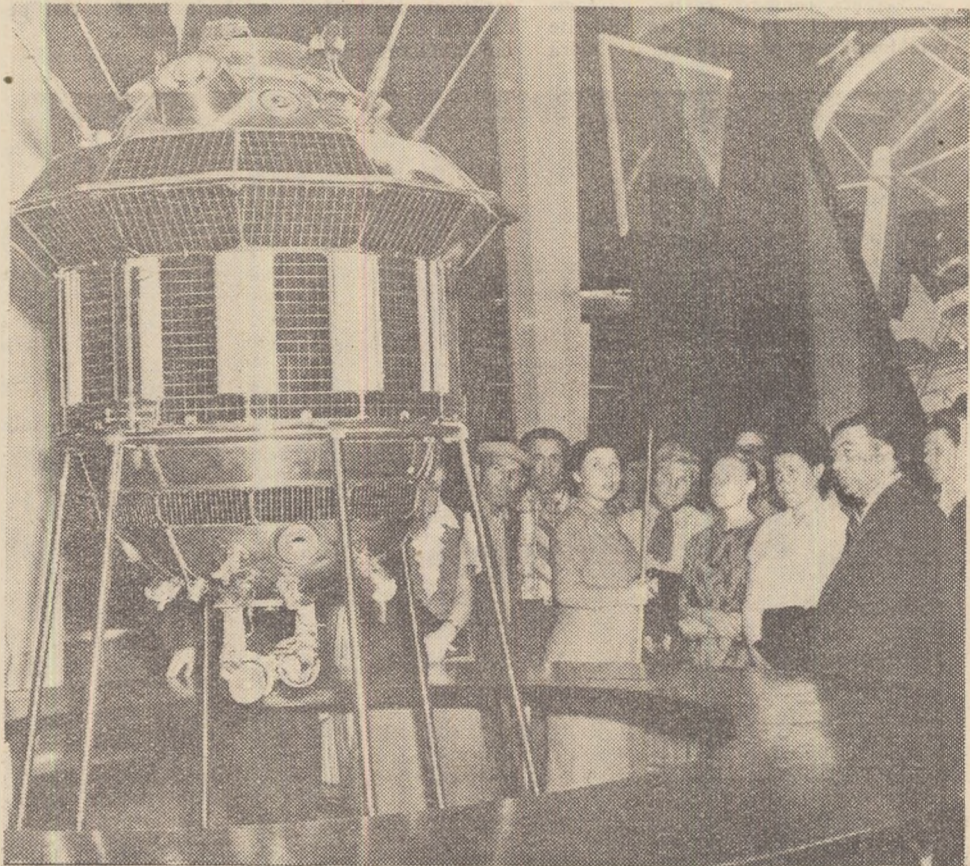
Kostiuțenko și Fiodorov sînt cunoscuți în uzină nu numai ca poeți, ci și ca prozatori talentați. Recent, în editura „Lenizdat” a apărut o năvelă a lor intitulată: „Zoriile uzinei Krasnii Putiloveț”.

Intr-o pauză, membrii ceneclului au citit din versurile lor la colțul roșu al secției de forjă. Muncitorii au apreciat mult poeziile tînărului poet Iuri Jarinov, tehnician în secția de experimentare. Comsomolist, membru al colegiului redacțional al ziarului „Kiroveț”, Jarinov e bine cunoscut în uzină. Fără să iasă din producție, Jarinov a urmat școala serală pentru tinerii muncitori. Apoi a absolvit școala tehnică serală și a devenit un bun specialist. Experiența pe care a acumulat-o îi dă tot dreptul să spună, într-o poezie închinată uzinei: „Sărac e cel ce nu cunoaște cuvîntul muncă / El nu va cunoaște nici bucuria izbînzii”.

Se înțelege, nu toți membrii ceneclului literar au să devină scriitori și au să publice. Dar participarea lor la activitatea ceneclului, studierea literaturii și a artei scrisului le lărgesc orizontul, contribuie la ridicarea nivelului lor cultural, îi ajută să muncească bine în orice sector al construcției comuniste.

A. B.

Imaginea progresului

Pavilionul Academiei de Științe de la Expoziția realizărilor economiei naționale a U.R.S.S. oferă vizitatorilor o imagine a muncii creatoare, îndrăznește, plină de fantezie și de maximă precizie. Exponatele acestui pavilion vorbesc, într-un grațios convingător, despre ziua de astăzi și despre ziua de mîine a civilizației pe care o făuresc constructorii comunismului. Aici sînt intrunite, într-o bună vecinătate, mașinile și aparatele necesare pentru a se explora pămîntul și vastele spații interplanetare. Datorită lor, natura devine un aliat al omului pentru o viață mereu mai îmbelsugată. Pavilionul Academiei de Științe prezintă printre alte exponate interesante, o copie a stației automate interplanetare instalate pe bordul celei de a treia rachete cosmice sovietice.

În fotografie: un grup de vizitatori în fața modelului stației interplanetare.

Oameni

Pe marca fabricii — o sondă

La Baku, în cartierul Surahani, se află celebrul templu al focului: „Ateşga”, ridicat de indieni în secolul XVIII-lea. În mijlocul curţii înconjurată de ziduri masive o fântină adâncă, roasă de vreme, adaposteşte un izvor de gaz socolit cîndva „focul veşnic”, care a atras aici, în vremi trecute, mii de pelerini.

Pereţii templului sînt acoperiţi cu tot soiul de inscripţii, datînd din epoci diferite şi făcute de oameni diferiţi. Cele mai multe sînt frînturi de rugăciuni, neînţelese pentru noi.

La mijlocul secolului trecut piroclatrul a lăsat templul în părăsire. Azi, încăperile pustii sînt vizitate doar de vîntul care aduce dinspre Caspică iz sărat de mare. Fîntîna s-a năruiat de mult. În jurul ei se înalţă sonde care înaintează pînă la zidul străvechi al templului.

Sondele au trecut de mult pragul curţii, împinzînd întregul cartier Surahani. Ele s-au încumetat să înfrunte şi valurile zbuciumate ale mării, s-au răspîndit pe tot ţărîmul golfului Apşeron. Baku a devenit un loc sfînt pentru „petrolatri”.

Au trecut nouă secole de cînd arabii au descoperit, lîngă Baku, „pămînturile arzătoare” şi pînă cînd s-a ajuns la prelucrarea industrială a petrolului. Şi abia un secol pînă cînd petrolul i-a pus pe oameni pe urmele gazului.

Descoperirea a fost făcută recent, la Karadag. În loc să se scurgă obișnuit lichidul negru uleios, din gura sendei a fișnit o uriaşă trimba de gaz. Aceasta a vestit naşterea secolului „gazului” în Apşeron.

Azi, alături de conductele de petrol, de la Marea Caspică pornesc într-o reţea deasă, de-a lungul şi de-a latul Azerbaidjanului şi în republicile vecine, conducte de gaz. Gazul a fost transformat pînă acum în multe obiecte.

Una din multele „feţe” ale gazului din Baku sînt anvelopele, — excelente anvelope de automobil, care suportă uşor greutatea caroseriilor automobilelor „Pobeda” şi „Volga”, a autobuzelor şi camioanelor.

„Cercuri, romburi, cercuri pe romburi, romburi pe cercuri în diferite combinaţii şi proporţii cu o literă

mare la mijloc. Sînt mărcile fabricilor de anvelope din Iaroslavl, Moscova, Voronej, Kirov şi alte oraşe. Anul acesta li s-a mai adăugat una, un triunghi cu o sondă la mijloc.

Despre fabrica de anvelope din Baku n-ar fi prea multe de spus. E nouă şi, fireşte, mai modernă, mai perfecţionată decît suratele ei. Cu toate că abia s-a născut se şi studiază posibilităţile de a-i sporii capacitatea încă o dată şi jumătate. Ar mai trebui de adăugat că prima fabrică de anvelope din Azerbaidjan a făcut cei dintîi paşi sub îndrumarea „bătrînilor”, că sute de muncitori şi specialiştii azerbaidjeni au învăţat de la confratii lor din Voronej, Omsk, Erevan, Kirov, Moscova. Iar fabrica din Iaroslavl, „patriarha familiei”, şi-a luat răspunderea morală să pună noul născut pe picioare. Timp de două luni cei mai buni mesteri din Iaroslavl au montat la Baku maşinile şi i-au învăţat pe muncitori să le minuiască. Iar dacă „prislea” avea nevoie de ceva, i se aducea îndată cu avionul de la Iaroslavl.

Altminteri, fabrica de anvelope din Baku este ca toate celelalte. Tot aşa se amestecă şi aici cauciucul cu negru de fum şi se adaugă încă multe şi mărunte; tot aşa se prepară din aluatul acesta negru şi viscos, anvelopele.

Dar sonda de pe marca fabricii nu-i pusă totuşi acolo de florile mărunţii.

Să luăm, de exemplu, secţia în care se amestecă şi aici cauciucul cu negru de fum. Cauciucul sintetic este făina din care se face aluatul de cauciuc. Încă pînă nu de mult, avea cu totul altă înfăţişare, şi anume era spirt la fabrica de cauciuc sintetic din Sumgait. Iar pînă atunci? Pînă atunci fusese gaz, gaz obișnuit, pe care-l slobozeau în cerul plumburiu al Baku-ului — coşurile rafinăriilor.

Aj doilea component de bază al cauciucului este negrul de fum, care provine tot din gaz. Numai că gazul din care se trage este natural şi iese nu din coşuri, ci din sondele de lîngă Baku.

Dacă cauciucul din Baku ar avea certificat de naştere, ar scrie în el că tatăl se numeşte gaz, mama petrol, iar familia: chimia.

Cînd vii cu trenul dinspre Karadag şi te apropii de Baku, te învluie un fel de întuneric ca înainte de furtună. E fumul fabricii de negru de fum. Aici negrul de fum este ambalat în saci de hirtie şi expedit spre fabricile de anvelope, inclusiv cea din Baku.

Cîtă bătaie de cap dă ea feroviarilor! În primul rînd negrul de fum este foarte uşor şi se transportă greu. Umpli platforma cu saci şi abia dacă au la un loc cîteva sute de kilograme. Or, asta-i nerentabil. În al doilea rînd murdăreşte. E de ajuns să se rupă un sac şi adio curăţenie! Imaginaţi-vă ce se petrece la fabrică cînd negrul de fum este scos din saci şi introdus în malaxoare!

Ce se poate face spre a se asigura condiţii de muncă civilizată, cum poate fi ferit cauciucul de murdărie, ce măsuri trebuie luate pentru ca oamenii să nu mai fie nevoiţi să se spele ceasuri întregi după şuieratul sirenei?

— Iată ce ne-am gîndit să facem — imi spune G. I. Vasîliev, inginerul şef al fabricii. Am izolat un malaxor într-o încăpere separată şi am schimbat tehnologia preparării amestecului. În loc de „aluat” de toate felurile, malaxorul va pregăti numai concentrate de cauciuc şi negru de fum. De aici concentratele vor trece în celelalte malaxoare unde este asigurată o curăţenie deplină. Aşa dar, numai un singur malaxor va avea de furcă cu negrul de fum, şi asta doar în faza iniţială. Sînt incredinţat că şi alte fabrici vor prelua iniţiativa noastră, trecînd la prepararea concentratelor.

Am avut ocazia să văd şi eu primele brichete experimentale din cauciuc şi negru de fum. Şi m-am convins că colectivul tinerei fabrici a pornit o adevărată ofensivă împotriva murdăriei. În secţii podeaua este pardosită cu plăci albe, stîlpii sînt îmbrăcaţi în faianţă albă. Ce plăcut este să lucrezi într-o asemenea încăpere în care totul e alb! Parcă nici anvelopele nu mai sînt aşa de negre, iar triumful cu sonda la mijloc se vede parcă mai clar pe ele.

I. Meshi

La Riebinî, centrul colhozului „Kramîi Okteabr” din R.S.S. Letonă, s-au mutat în case noi peste 50 de familii, alte 50 se pregătesc, iar aceste 100 de familii sînt denumite „primele rîndurile”. Peste un an, doi, — pe cele nouă uliţe ale măruntului Riebinî se vor înălţa 400 de case; în vecinătatea Casei de cultură, a şcolii şi poştei, deja construite, vor apare punctul medical, grădiniţa de copii, creşa, brutăria, cantina, baia, spălătoria, hotelul colhozului, un magazin şi un atelier pentru prestări de servicii comunale. Pe fondul a ceea ce se construieşte în U.R.S.S. — milioane metri pătraţi de locuinţe, milioane de case noi în sate — probabil că această veste din Riebinî ar fi trecut modestă, poate chiar neconsemnată, dacă nu ar apare un alt fundal pe care trebuie să fie de asemenea proiectată şi unde, deodată, mica noutate letonă capătă proporţii: fundalul a ceea ce moare, dispare, pier. În Letonia dispar hutorele. Ce înseamnă un hutor? Dacă în minte printr-o asociaţie instinctivă vom lega cuvîntul acesta leton de haturile bine cunoscute de pe ogoarele noastre, nu vom fi prea departe de lămurire. Hutorul e tot un fel de hat şi anîndouă, în procesul construirii vieţii noi, sînt pe cale de dispariţie. Mai exact — hutorul e în Letonia o aşezare (păinească răzleaţă, singuratică, aflată cît mai departe de vecinul ei, fără să mai vorbim de distanţele care o desparte de centrele mai populate. Izolarea pare raţiunea de a fi a acestor aşezări. Guvernele burghize din Letonia au cultivat hutorele cu insistenţă, o întreagă literatură le-a consacrat în mola-reala şi ciudăţeniile lor. Înainte ca Occidentul să lanseze tomele sale preferate azi — singurătatea, ruptura dintre oameni, imposibilitatea înţelegerii umane — acolo, în Nord, oamenii trăiau în hutore şi aveau astfel o bază materială solidă, pe care se greşa educaţia reacţionară, pentru a ajunge la aceleaşi concluzii. „Ţăranul nostru este individualist, încă din copilărie îl atrage singurătatea. Îi place să fie cît mai departe de orice vecin” — tezele acestea aveau o mare răspîndire în vechea Letonia. Şi, desigur, lesne de înţeles, această diversivune psihologică a

ORA

Stalinabad, oraşul printre culmile munţilor veşnic înflorită. Ce teţei! Aici orice ar e întregit, logic şi sud — ponte dulci, abrupte, acoperite şi în zilele cu zăpezi cu avionul la tri deasupra celor — Ghissar, Turkestan — ora de zbor eşti nul, călătoria de şi o noapte. Între ca nişte şerpi tria

înguste. Valea în care se află oraşul mare; şi în ultimii ani a mai împin pereţii muntoşi, întinzîndu-se în lă

În 1925, Stalinabadul avea numai Kişlakul Diuşambe, prădat şi distrus aproape pustiu. O linişte apăsătoare ruia pe străzi şi în casele chircite numără 224.000 de locuitori. Şi aş. În anii care despart kişlakul Diuşambabad, bugetul oraşului a crescut 600 de ori. În 1929, oraşul avea 520 de elevi. Azi sînt 34 de şcoli e „evi. În afară de ele, Stalinabadul are, o universitate şi 4 institute de Academia de Ştiinţe a Tadjikistanului de institute de cercetări ştiinţifice, 4 teatre, 16 cinematografe, 75 biblioteci, naştere, 7 policlinici, 47 grădiniţe. În capitala Tadjikistanului sînt editate reviste.

Dar de ajuns cu cifrele! N-am pe Căci e vorba doar de o perioadă de de ani! Şi mie, cifrele citate imi e întreg oraşul de altfel, unitar, armate flocare de piatră care se deschide al Tadjikistanului.

Stalinabadul are atîta verdeaţă de avion, oraşul aproape că nu se vede şi grădini il fac să semene cu un verde.

Maşina mă poartă pe lîngă un mijlocul căruia se înalţă coloanele şi portic. E corpul central al Institutului Abu-Ali Ibn Sin.

În staţia de autobuz, zeci, sute de oameni nemaiomenită. Adineaori au început primăvara din clădirea Institutului. s au terminat cursurile ori, poartă noasă de comsomol, fiindcă toţi Sarcini obşteşti... Astăzi acestea au obişnuit, intrat în firea lucrurilor, tineri, veniţi din toate colţurile ţării cepe viaţă.

După Oraşelul medical urmează care sînt şcolile, şcoli tehnice, iar

Baku, oraşul petrolului

Adio hutoare!

parte bine dezvoltarea unei burghezii rurale, a cărei muniți de țărani săraci letoni — cenușii.

instaurarea puterii sovietice, după dispari-
niilor cenușii, a claselor reactionare — huto-
rămas în R.S.S. Letonă ca o moștenire a
chi. Ele constituiau realmente haturi, haturi
înfloririi agriculturii socialiste, haturi în psi-
în conștiința oamenilor. Ultimul bastion al
alismului — le denumea foarte precis, cu
ozologică, mulgătoarea Valia Martinson, de
Sovietul Suprem al Republicii. Ea și-a
realțel, părerea și în „Izvestia”: „Din cauza
nu ne putem contopi pământurile, nu pu-
și cu deplin succes tehnica ca și cele mai noi
ale științei agricole. În colhozurile noastre
ta ogoare unde tractorul abia poate întoarce.
niilor le produc numai neplăceri aceste hu-
ulți colhoznică pierd câte o oră și chiar mai
drumul până la locul de muncă. Înainte țā-
ăia ca un căfel al pământului, singur în vi-
ă. Astăzi el are posibilitatea să asculte o
ă, să audieze un concert, să vizioneze un
r și aici îi stă în cale sistemul hutoarelor. De
e case până la club este o distanță atât de
t de multe ori și tinerii stați pe gânduri: să
sau să nu meargă? Personal particip foarte
seratele colhoznice, mai ales iarna. Să nu
ă nu-mi plac. Dimpotrivă. Dar nu e lucru
ajungi până la club”.

ul de vedere al deputatului trebuie integrat în
an mai vast, — al ofensivei care se duce în
Sovietică împotriva tuturor rămășițelor

lunii vechi. Această ofensivă a devenit o necesitate
lăuntrică, prezentă pentru fiecare, de la simpli mul-
gători până la filozofi. Formele colective de viață co-
munistă — cu toate implicațiile psihologice: solida-
ritatea, încrederea în tovarăși, cu toate implicațiile
culturale — se dezvoltă vertiginos și orice li se o-
pune — singurătatea, individualismul, izolarea — e
spulberat din cale. Dacă până a ajunge la locul de
muncă, oamenii sînt nevoiți să facă drumuri obosi-
toare și lungi, pierzînd ceva din gustul bun al muncii
— aceasta devine imediat o problemă a tuturor. Gus-
tul bun al muncii nu trebuie alterat. Dacă fetele și
băieții unui sat nu participă iarna la seratele col-
hoznice — situația e socotită imediat inadmisibilă.
Singurătatea nopții de iarnă, în Nord, cu tot ce naște
sombriu, apăsător în suflet — nu mai e acceptată.
Izolarea caselor, mohoreala vechiului, distanța între
oameni, renunțarea la un film pentru că clubul e
prea departe, tot ce a generat hutorul a devenit obli-
gatoriu să dispară în societatea care se îndreaptă pre-
cis și clar spre comunism. De aceea, tîrnăcoapele
s-au înșipt în pereții putrezi ai hutorului. Hutoarele
au fost dărimate. Case noi — în care s-au mutat
„primele rîndunele” — s-au ridicat pentru locui-
torii hutoarelor chiar la Riebinî, centrul colhozului,
unde oamenii trăiesc între oameni.

— Fie c-o să credeți, fie că nu — i-a spus Filitia
Radiviloici, corespondentului „Izvestiei”, trecînd cu
el prin cele trei camere luminoase ale noii ei locuințe
și oprindu-se în bucătărie — cînd am văzut cum
hutorul meu a fost dărîmat pînă-n temelii am simțit
o ușurare în inimă. Era ea și cum mi-aș fi luat
adio de la traiul cel vechi. În noua așezare e cu
totul altceva. Avem electricitate, radio, magazine,
club. Iar lucrul cel mai important este că în jur
sînt oameni, ai cu cine să schimbi o vorbă, cui să-i
împărtășești gândurile. Toată recunoștința colhozului
pentru că mi-a construit aici casa...

Sună frumos (pentru că e o victorie a noului) și
ușor straniu — poate ultima umbră a ceea ce a fost
straniu în acele așezări — acest: adio hutoare!

Radu Cosașu

Vasul se apropie de țărutul drag al patriei.

ȘUL DINTRE MUNȚI

a crescut
ca o pajistie
pentru arhi-
arhitectonic
le munți: la
Nord — creste
padă chiar
Dacă te ri-
1000 de me-
uri de munți
lavșan, după
lent. Cu tre-
două zile
de strecoară,
nișcă, văi
e cea mai
și mai mult
curmezîș.
de locuitori.
asmaci, era
cimitir, stă-
Stalinabadul
cîteva cifre.
orașul Sta-
mai bine de
51 medii cu
26.000 de
3 școli teh-
înt superior.
reunește 20
funcționează
pău case de
11, 39 creșe.
ziare și 18

rea mare a Institutului pedagogic „Taraș Șevcenko”,
primul institut de învățămînt superior din republică.

lar acum iată centrul orașului. Teatrul academic de
dramă „Lahuti” și-a aprins luminile și seamănă cu o
uriaoșă piatră nestemată, orbitor de strălucitoare. Astă
seară se joacă „Regele Lear”. Spectacolul a început;
dar la intrare, cițiva tineri tot mai nădăjduiesc să gă-
sească „un bilet în plus”.

Teatrul acesta e legat de amintiri scumpe. În 1930,
a luat ființă în Stalinabad primul nostru teatru, din-
tr-un cerc de artiști amatori. Prima piesă jucată a
fost „Doi comuniști”, de Kamil lașen, pe care am trad-
us-o eu din limba uzbekă. Pe atunci aveam numai 20
de ani. Nu știu cum a trecut timpul... Nu de mult am
împlinit 50 de ani, între timp am scris dar și azi mă
simț tulburat cînd vine vorba sau cînd văd teatrul
nostru...

Imi aduc aminte că odată, la o consfătuire care a
avut loc la Moseova, un teatrolog m-a rugat să po-
vestesc cum s-a născut teatrul nostru profesionist din-
tr-un teatru de amatori, cum a dobîndit titlul de „aca-
demic”, cine au fost și cum au ajuns artiști ai poporu-
lui ai U.R.S.S. Muhamedjan Kasimov și Tufa Fazilova,
artiști ai poporului ai R.S.S. Tadjice Sofia Tuibaeva
și Asli Buhanov.

Am spus atunci și spun și acum că au fost de la
început artiști minunați. Se înțelege, în cursul anilor
care au trecut de atunci, măiestria lor s-a perfecționat
neconștient, dar chiar de la primul spectacol ne-am
putut da seama că avem de a face cu talente auten-
tice. Lucru prin care vreau să spun nu numai că ale-
gerea artiștilor a fost bine făcută, ci și că în șinul
poporului se află rezerve inepuizabile de forțe crea-
toare. Trebuie să știți numai să le cauți.

În această ordine aș mai da un exemplu, destul de
recent. Acum cițiva ani un grup de artiști ai teatrului
a făcut un turneu în regiunile sudice ale republicii. La
un spectacol dat de artiștii amatori dintr-o localitate,
atenția le-a fost reținută de o fată de 20 de ani, cî-
ntăreață și dansatoare. În aceeași zi, directorul teatru-
lui a propus-o pentru... rolul Juliettei — atît de uimitor,
de cuceritor îi era talentul! Vă veți întreba, poate:
cum de i s-a încredințat chiar de la început rolul prin-
cipal? Cum de au avut încredere? Da, au avut încre-
dere și nu s-au înșelat. Se înțelege că și regizorul și
artiștii au trebuit să lucreze mult cu tînăra debutantă,
dar e plăcut să lucrezi cu un om înzestrat, sensibil...
Primul rol al artistei Hairî Nazarova a fost și primul
ei institut de teatru. Recent am văzut o în rolul Opur-
nei din piesa „Jertfa”, de Rabindranath Tagore.

Am amintit mai sus de un spectacol shakespeareian.
Da, la noi se joacă „Regele Lear”, „Othello”, „Romeo
și Julietta”, „Intrigă și iubire” de Schiller, piese de
dramaturgi tadjici.

Întrețîm abaterile de la subiect, dar eu nu călăto-
resc numai în spațiu, prin orașul Stalinabad, ci și în
timp, în amintirile mele.

Alături de clădirea teatrului se înalță noua clădire
a ceaihanalei. Se numește „Rohat”, adică „odihnă”.
Înainte, în același loc era un caravan-serai, cu prăv-
lioare chiricite îngrămădite pe ulicioarele întortocheate.
Ceaihanaua „Rohat”, a cărei arhitectură a fost mult

admirată de Nazim Hikmet, se înalță în piața Putovski.
Tot în piață, pierdute printre flori, două bazine oglin-
desc în apa lor cerul nesfîrșit. Pe malurile de piatră
au fost săpate nișe mici din care își ivesc fire argin-
ții de apă. Cîteva fontane arteziene completează ferme-
cătoarea priveliște — ca un colț de Petrodvoret strămu-
tat în sud.

Nu pot descrie clădirea ceaihanalei, fiindcă ar în-
semna să descriu dantelăria migăloasă de piatră care
împodobește parmalicul, coloanele, acoperișul, pereții.
Arhitectura ceaihanalei îmbină armonios stilul modern
cu cel național.

Zilele trecute, un prieten mi-a spus că s-a editat
o carte de teorie a ornamentelor. Admirînd ceaihanaua
„Rohat”, amintindu-mi de minunatele ornamente pe
care le-am văzut la Samarkand și Buhara, mi-a fost
greu să cred că poate exista o asemenea carte. Dar
dacă poate exista o teorie a literaturii, de ce n-ar
exista și o teorie a ornamentelor?

Viața tadjikului este de neconștient fără ceaihana.
Ceaihanaua e în același timp club, restaurant, hotel,
lectură, sală de concert și de ședințe. Puteți străbate
Tadjikistanul în lung și-n lat, la fiecare răscruce, în
fiecare kișlak veți găsi o pernă pentru căpătîi și o
farfurie cu mîncare.

La ceaihana au loc ședințele, tot aici, în fiecare
dimineață, brigadierii dezbate planul pe ziua respectivă.
Bătrînii își petrec aici aproape toată ziua. După amiaza
sau seara, se adună tineretul și pregătește în comun
pilaful tradițional. La ceaihana poți cumpăra carne
și orez, unt, morcovi, ceapă și chimion. De zeci de or-
am fost în colhozuri și am organizat seri de lectură
la ceaihana. Așa cum se spune despre parizieni că își
petrec viața în cafezene, se poate spune despre tadjic-
i că își petrec viața în ceaihanale.

Înainte, în ceaihanale se organizau lupte de prepe-
liște. Priveliștea era interesantă, dar jocul era periculos,
riscant. Imi amintesc că după revoluția unii „stingîști”
au cerut să se închidă ceaihanalele, fiindcă — spuneau
ei — sînt un loc unde se adună oameni răi, care joacă
jocuri de noroc.

Dar iată că în ceaihanale au început să se aducă
ziare, cărți, jocuri de șah. Ceaihanaua e mereu plină
și acum, dar oamenii nu mai urmăresc luptele de pre-
peliște, ci lupta de pe tabla de șah. Datorită ceaiha-
nalei șahul s-a răspîndit așa de mult, încît, probabil,
nu e casă care să n-aibă cel puțin un jucător.

La ceaihana cîntecul și muzica răsună din zori și

pînă-n noapte. Căci tadjikul nu poate trăi fără mu-
zică, fără dans. Copiii învață de mici să cînte din
daira, să danseze la sunetul ei. Azi, pe străzile ora-
șelor nu se mai cîntă, dar în schimb în kișlakuri, ca și
în satele rusești, fetele și băieții colindă străzile cî-
tînd, dansînd și compunînd versuri satirice.

De mult, în vechime, la ceaihana veneau povesti-
torii populari. Ei duceau dintr-un loc într-altul ultimele
știri, povesteau despre cele ce se întimplau dincolo de
cuprînsul pămîntului beilor și emirilor. Erau un fel de
ziar vorbit. Tot la ceaihana veneau și predicatorii.
Aceștia povesteau numai istorioare sfinte. Și unii și
alții începeau cu aceleași cuvinte:

— Oameni! Vreau să vă cînt! Ascultați, musul-
mani...

După ce cîntau și aduceau laudă lui Allah, înce-
peau să vorbească. Și nici unul dintre cei de față nu
se mai îndura să plece. De obicei povestirea se în-
trerupea în punctul cel mai interesant, iar oamenii
așteptau cu nerăbdare seara următoare. Și cu toate
că unul povestea despre nunta vreunui bei, iar celăl-
alt despre profet ori fiul său, presărînd povestirea cu
cîntece și rugăciuni, amîndoi erau ascultați cu neșă.
La sfîrșit se făcea plata. Cel dintîi se mulțumea cu
pilaf, lipie pentru drum și un culcuș pe cînd predica-
torul pleca cu sacul plin de bunătăți, darurile drept-
credincioșilor pentru Allah.

Dar să ne continuăm călătoria... Mașina trece pe
lingă cinematografe, parcuri, piețe mari. Și iată-ne
ajunși în strada Aini. E o stradă nouă, pe care locu-
iesc aproape numai muncitori. Orașul are multe fa-
bri și uzine, printre care și o fabrică de panouri din
beton armat. Nu e singura fabrică de acest fel din
țară. Dar la Stalinabad nu e deloc simplu să constru-
iești. Casele trebuie construite în așa fel, ca să reziste
la cutremure. Căci în orașul nostru sînt pînă la 150 de
cutremure pe lună. E drept că cele mai multe sînt
simțite doar de sensibilele aparate seismice, dar ori-
cum, trebuie să fim pregătiți pentru orice. De aceea
fiecare etaj este încins cu un cordon seismic special.

Imi place să mă plimb prin orașul meu Stalinabad.
Mă cuprînde o mîndrie nețărmurită cînd văd petală cu
petală — floarea minunată care a înflorit în inima
munților ca un simbol viu al socialismului biritor.

Djalol İkrami

Locuiri

O mare victorie a medicinei

Infrîngerea poliomielitei

Recent a avut loc la Moscova, sub auspiciile Academiei de Științe Medicale a U.R.S.S., cea de a IV-a Conferință științifică și Simpozionul internațional asupra vaccinului poliomieltic cu virusuri. La această conferință, la care am avut cinstea să particip alături de ceilalți componenți ai delegației Academiei R.P.R. și Ministerului Sănătății și Prevederilor Sociale (prof. I. Mesrobianu, dr. S. Biberi, I. Aderca și G. Marinescu), am luat cunoștință cu deosebită satisfacție despre una din cele mai importante victorii ale medicinei preventive moderne: infrîngerea uneia din cele mai crude viroze, adică oare de moarte sau invaliditate: poliomieltita. Toată lumea cunoaște astăzi începutul acestei frumoase victorii a științei.

Prima fază a acestei victorii a coincis cu realizarea de către savantul american prof. Jones Salk în 1954 a primului vaccin eficace antipoliomieltic, preparat cu cele trei tipuri clasice de virusuri poliomieltice, cultivate în cultură de celule de rinichi de maimuță și inactivate prin formol și căldură. După experiențe vaste pe maimuțe a fost introdus în practica uzuală, fiind folosit în imunizarea copiilor din majoritatea țărilor.

Cu toată scăderea obținută în morbiditatea prin poliomieltită, faptul însă că rezistența dobândită față de infecție, în urma vaccinării era numai de 10—14 luni, că erau necesare noi inoculări, că existau și eșecuri în imunizare și că vaccinarea se făcea pe calea injecțiilor, a determinat pe specialiști să caute să descopere noi formele de realizare a vaccinului, să desăvârșească victoria împotriva poliomieltitei.

Rezultatele eforturilor oamenilor de știință nu s-au lăsat mult așteptate și astăzi, cred că se poate afirma că în cel mai scurt timp poliomieltita va dispărea ca problemă de sănătate publică. Este vorba de descoperirea, prepararea și introducerea în practică a vaccinului cu virusuri vii, atenuate.

De altfel, chiar imediat după descoperirea vaccinului lui Salk, s-a susținut că în poliomieltită ca și în celelalte viroze, problema nu va putea fi soluționată decât prin folosirea unor virusuri modificate în mod spontan în natură sau transformate dirijat în laboratoare, în sensul obținerii unor tulpini incapabile de a mai da boala, dar care trebuie să-și păstreze calitatea de a produce imunitatea, rezistența specifică.

Aceasta cu atât mai mult cu cât se știa din lucrările vechii ale savanților români G. Levidi și S. Nicolau, lucrări confirmate de majoritatea specialiștilor, că în bolile produse de virusuri, imunitatea, deosebită de cea din cursul bolilor microbice, se poate instala numai în urma conflictului dintre virusul viu, atenuat sau nu, dar niciodată mort și organismul sensibil.

Pe acest drum s-au angajat cunoscuții savanți Sabin, Koprowski, Cabasso, Smorodintsev, Giunakov etc.

Într-adevăr, în cursul eforturilor făcute de largi echipe de specialiști pentru a găsi remedii în poliomieltită, profesorul Albert Sabin și-a intensificat experimentările sale cu câteva tulpini, lipsite de virulență pentru sistemul nervos, ale celor trei tipuri de virus poliomieltic, izolate și întreținute de el în laborator, tulpini ce îi procuraseră încă de la început mari emoții profesorului american, deoarece după infectarea maimuțelor chiar pe cale intracerebrală, acestea nu făceau boala, pe care o făceau însă constant după introducerea pe aceeași cale a altor tulpini poliomieltice; dar ceea ce este mai impresionant, animalele astfel ino-

culate rezistau apoi la o nouă infectare chiar cu tulpinile obișnuite producătoare de paralizie.

Această rezistență se obținea chiar și după introducerea tulpinilor lui Sabin pe cale bucală. În plus, s-a constatat că tulpinile lui Sabin, inoculate pe cale cerebrală, bucală sau subcutanată deși nu produc boala paralică se multiplică în intestinul maimuței, iar virusul este eliminat prin fecale timp de 2—4—6 săptămâni. Întotdeauna animalele rămân după această stare, am putea spune după această boală, fără simptome, imune, adică rezistente la o nouă infectare, repet, chiar cu virusurile cele mai patogene. Aceste rezultate i-au permis lui Sabin, după o serie de treceri ale virusurilor sale pe culturi de celule renale de maimuță să încerce comportarea lor la treizeci de voluntari. Nici unul din aceștia nu s-a îmbolnăvit; ei au eliminat virusul prin fecale 2—4—6 săptămâni ca și cimpanzeii, iar examenele de laborator efectuate cu serul lor au pus în evidență, prezența și creșterea anticorpilor antipoliomieltici.

Paralel cu cercetările lui Sabin, doctorul Koprowski a întreprins cercetări asemănătoare cu alte tulpini de virus, ceea ce face ca astăzi să asistăm chiar la o dispută de prioritate între acești savanți.

Dat fiind că unii autori au emis ipoteza că tulpinile modificate prin treceri de laborator, eliminate de cei vaccinați ar putea să redevină, la un moment dat, din nou patogene neurotrope, producătoare de paralizie infantilă în forma ei gravă, entuziasmul inițial al cercetătorilor a fost frânat pentru un timp.

În acel moment, savantul sovietic Smorodintsev a început un șir important de cercetări cu tulpinile lui Sabin, și a dovedit în condițiile date — imposibilitatea retransformării tulpinilor modificate în tulpini patogene. După o amplă experiență pe animale, el a trecut la o largă aplicare a vaccinului viu pe câteva mii de copii.

Acad. prof. Smorodintsev a dovedit în acest fel valoarea deosebită a vaccinului viu, lipsa lui de pericolozitate și mai mult, un fapt extrem de important, că cei conținuți cu vaccinații se contaminează în mare procent cu tulpinile din vaccin, imunizându-se și ei. În naștere deci pe lângă vaccinare și o imunizare de contact întocmai ca în infecția naturală.

Rezultatele profesorului Smorodintsev au dat curaj și un nou avânt susținătorilor vaccinului viu, ceea ce a făcut ca el să fie experimentat cu succes în Olanda, Mexic, dar mai ales în U.R.S.S. unde prof. Giunakov a început fabricarea sa industrială, realizând cea mai masivă vaccinare cunoscută pînă astăzi, a peste 15 milioane de copii și adulți, cu rezultate excepționale. Rezultatele sale au făcut ca, imediat, cu vaccinul preparat de Institutul de poliomieltită din Moscova să se facă imunizări largi și în alte țări socialiste (R.P. Chineză, R.P. Bulgaria, etc.). În R.P. Polonă și în R. Cehoslovacă, Institutul de poliomieltită respective au preparat la rindul lor un astfel de vaccin și l-au aplicat de asemenea cu mult succes. Excelentele rezultate obținute pe un total de peste 50 de milioane vaccinați au fost repede difuzate. Ele au fost intens dezbătute la recentul Simpozion de la Moscova unde extrem de numeroși specialiști sovietici, împreună cu delegații din 19 țări (S.U.A., Anglia, R.P. Ghineză Franța, R.P. Polonă, R.D. Germană, Italia, Belgia, R.P. Bulgaria, R.P. Ungară, Suedia, Israel, Canada, R.P. Română etc.) au subscris la generalizarea metodei.

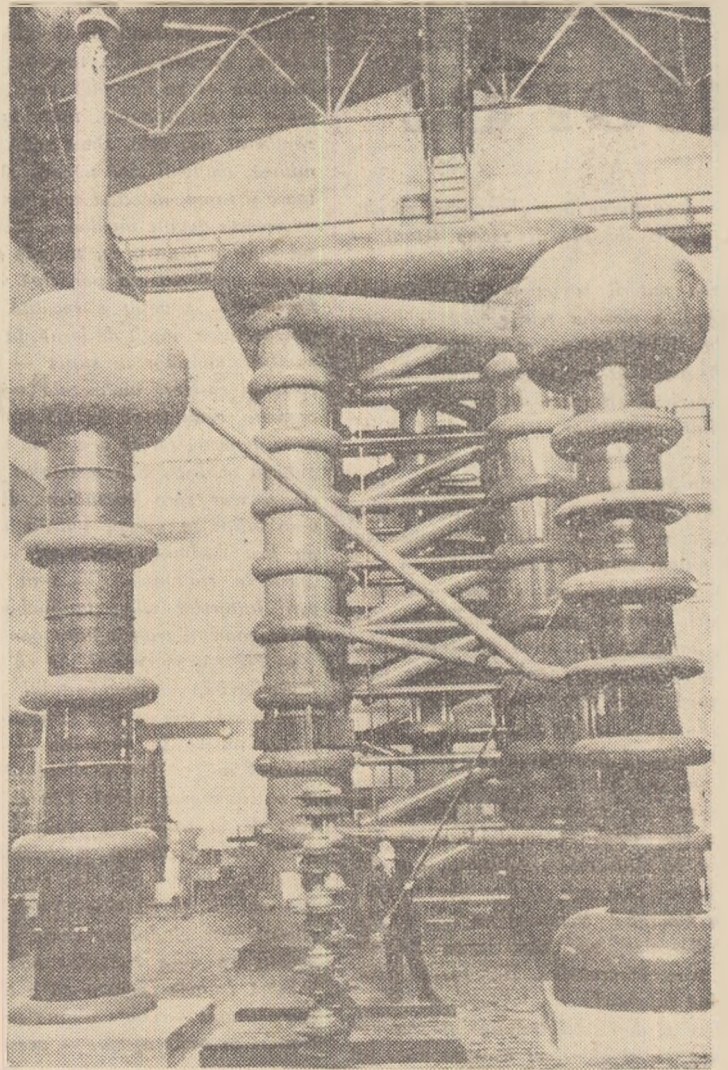
De altfel, este interesant de arătat că în comunicările prezentate alături de prof. Giunakov și colaboratorii săi oț și de numeroși alți oameni de știință, s-a subliniat că vaccinul realizat de Institutul de poliomieltită din Moscova, cu tulpinile Sabin

și pregătit sub formă de dragele dulci este excepțional de bine suportat, că datorită prezentării sale este cu plăcere luat de copii și că se poate vaccina într-un timp record un număr uriaș de persoane. Ca un exemplu citez că într-o epidemie ce a apărut la Tașkent, în două zile prof. Giunakov și colaboratorii săi, au vaccinat peste 370.000 copii stăvilind astfel epidemia. Cred că este interesant să arătăm că în 1960, în U.R.S.S. se vor vaccina 83 milioane locuitori (adică toți cetățenii în vîrstă de 2 luni—20 ani) cu vaccinul produs numai de laboratoarele profesorului Giunakov. De altfel, dacă după cum ar fi de dorit, toate laboratoarele ce prepară astăzi vaccinul Salk, vor trece la prepararea vaccinului viu, s-ar putea pregăti în cel mai scurt timp — „vaccinuri pentru două planete”.

Deși recent introduse masiv în practica uzuală în U.R.S.S., superioritatea noilor vaccinuri este cu totul evidentă. Experimentarea lor ne permite astăzi să afirmăm că vaccinul Salk, foarte util în urmă cu cîțiva ani, este astăzi în mare parte depășit, trebuind să lase loc vaccinului cu virusuri vii. Avem convingerea că acest vaccin va învinge definitiv poliomieltita, care va înceta astfel să mai constituie o preocupare pentru oamenii de știință. Ei vor putea astfel să se ocupe de rezolvarea altor boli, în special de cancer — care, după datele descoperite pînă în momentul actual apare, la rindul său, tot de origine virotică.

conf. dr. N. Cajal

director adjunct științific al Institutului de Infarmacobiologie al Academiei R.P.R.

In cursul septenaliului, în Uniunea Sovietică vor fi create sisteme energetice unice pentru partea europeană a U.R.S.S. și Siberia Centrală, precum și sisteme energetice interconectate pentru alte regiuni.

În clișeu: un generator de curent continuu de 1.500.000 volți destinat cercetărilor și experimentării aparatului pentru liniile de înaltă tensiune.

microscop

O termocentrală uriașă

La Institutul Teplotoelektroproekt din Moscova a fost terminat proiectul unei centrale termoelectrice de 2.400.000 kW. Centrala electrică va fi înzestrată cu turbo-generatoare de 300.000 kW. Ansambele subterane și de suprafață ale corpului central vor fi montate din elemente prefabricate.

Impotriva gerului

Oamenii de știință din R.S.S. Armeană au fabricat un preparat menit să

protejeze plantele meridionale împotriva frigului. Preparatul are la bază bromul, potasiul, calciul și alte substanțe chimice.

Se știe, de pildă, că smochinul nu rezistă unei temperaturi de minus 1 grad. Tratat cu preparatul amintit, smochinul rezistă la o temperatură de minus 6 grade, fără a-și pierde capacitatea de rodire.

Un laminor pitic cu randament mare...

Laminorul „1.200”, produs recent de uzina din Novo-Kramatorsk este pe drept cuvînt un laminor

pitic în comparație cu toate celelalte laminoare de aceeași categorie, dar în ceea ce privește productivitatea este un adevărat uriaș... Deși împreună cu toate accesoriile sale noul laminor cîntărește mai puțin decît o singură cașă de lucru a unui laminor reversibil de același tip, capacitatea lui de producție este egală cu a acestuia din urmă.

Laminorul complet mecanizat și automatizat e prevăzută cu micrometri cu izotop pentru măsurarea din mers a grosimii metalului și poate lamina benzile de oțel și metale neferoase de un kilometru lungime.

Cît un bloc cu 12 etaje

Inginerii și tehnicienii sovietici au proiectat și construit de curînd o macara de proporții uriașe, destinată construcției de poduri. Noua macara are înălțimea unui bloc de 12 etaje și poate ridica și transporta construcții metalice cu o greutate de 80 de tone.

Această macara funcționează pe șantierul hidrocentralei de la Bratsk

Utilaj pentru recolte marine

Un grup de constructori lucrează la proiectul utilajelor destinate recoltării plantelor de mare. În cursul recoltării plantelor de mare se vor folosi șalupe utilate cu unelte speciale care vor cosi sau vor smulge algele, colectîndu-le într-un container impletit. Șalupa va recolta și prelucra zilnic sute de tone de plante marine.

„Ukraina”, un nou tip de televizor, sovietic.

Filmul

Pe platourile „Mosfilmului“

În zilele acestui început de vară este o adevărată plăcere să rătăcești pe aleile umbroase ale studiourilor „Mosfilm“, să admiri fermecătoarea priveliște pe care o oferă întinderea albastră-verzuie a lacului în care își tremură umbrele citeva sălcii bătrâne. Dar curiozitatea îți poartă pașii mai departe, dincolo de livada de meri, spre pilcul clădirilor ce găzduiesc lumea atât de interesantă și atât de bogată a filmului. Acolo se află platourile de filmare și atelierile unde iau naștere decorurile și costumele, cabinele pentru înregistrarea sunetelor, laboratoarele, birourile. În preajma clădirilor se întind platourile destinate turnării de exterior. Din cele 45 de hectare pe care se întind „domeniile“ „Mosfilmului“, platourile pentru exterior ocupă o însemnată parte. Căci pe suprafața lor se reconstituie nu numai clădiri și străzi ci, uneori, chiar cartiere întregi.

Pe unul din platouri se înalță câteva case străjuite de copaci desfrunziți, care par singuratici și triști în risipa de verdeț din jur, în lumina domoală a dimineții de iunie. Pe strada pietruită din preajmă, ca și pe acoperișuri se zăresc urmele zăpezii artificiale. Un autobuz de fabricație mai veche sosește în gârnă pe platou și stopează în fața unui magazin. Din autobuz coboară o fată. În întimpinarea ei aleargă un bărbat. Tinerii se îmbrățișează, apoi, ținându-se de mână, pornesc pe alea înzăpezită. Din dreapta răsună o voce autoritară: „Stop! Re-luăm!“ Vocea este a regizorului

Grigori Ciuhrai. Căci pe acest platou se turnează filmul său „Cer senin“, în care este vorba despre tinerii sovietici ce au trecut prin grele și complicate încercări în timpul războiului. Filmul urmărește destinele lor începând cu anul 1940 și până în zilele noastre.

Ne îndreptăm spre una din clădiri în care se află pavilioanele de filmare. O ușă se deschide și în pragul ei apare un bărbat potrivit de statură, cu ochii mari, ce privesc parcă mirați în jur. Cu siguranță, l-am mai întâlnit undeva. Unde? Nu e greu să-ți amintești dacă îl privești cu luare aminte. E Oleg Popov, celebrul clown al circuitului din Moscova. Discuția noastră se înfiripă repede. Aflăm că Oleg Popov turnează în comedia excentrică a regizorului Eldar Riazanov — „De cealaltă parte a curcubeului“. E un film oarecum neobișnuit. Prin personajul său principal, un sălbatic din tribul „tappi“, adus la Moscova de un tânăr inginer șugubăț, filmul satirizează seria filmelor americane de aventuri de tipul celor cu Tarzan.

„Nu doriți să vizitați un serai din secolul XV?“ ne întreabă zimbând portarul. Ne apropiem

de ușa pavilionului. Pe o tăbliță de metal figurează titlul filmului — „Ker Oglı“, și indicația severă: „Intrarea oprită! Se turnează!“ Cu îngăduința bătrânului portar încalcăm însă consemnul și intrăm în pavilion. Ne aflăm într-adevăr într-un serai. Nu lipsesc nici cadinele investimintate în mătăsuri multicolore, nici sultanul, așezat pe perne de catifea. Filmul „Ker Oglı“ are la bază motivele unei vechi legende populare azerbaidjane, al cărui erou este un faimos haiduc, Ker Oglı, apărătorul celor săraci.

Vizita noastră prin pavilioanele „Mosfilmului“ ne-a permis să facem cunoștință și cu alte producții ale marelui studio: cu „Bătălie în marș“, după romanul Galinei Nikolaeva, cu filmul-basm „S-a întâmplat la 33 martie“. Am aflat de asemenea că multe din cele 27 filme programate pentru 1960 sînt aproape terminate. Odată cu construcția noilor pavilioane, capacitatea de producție a studiourilor va spori cu mult, ajungînd la 35 filme artistice pe an. De curind, și-a început activitatea la „Mosfilm“ și o secție de filme pentru copii și tineret al cărui colectiv și-a propus să realizeze anual șapte-opt filme.

Operatorul Serghei Medinski

Mirajul călătoriilor

Călătoriile au fost dintotdeauna marea pasiune a lui Serghei Medinski. Iar alegerea profesiei de operator cinematografic a fost și ea legată pentru Medinski de posibilitatea pe care o oferă meseria aceasta captivantă de a întreprinde călătorii în cele mai îndepărtate regiuni ale țării, de a cunoaște oameni interesanți, destine diferite.

În timpul studiilor la Institutul unional de cinematografie Serghei Medinski s-a numărat printre cele mai promițătoare talente. Și încă din ultimul an a fost solicitat să lucreze la Studioul central de filme documentare din Moscova. Dar curind după absolvire, tânărul operator a dispărut din capitală și, purtat de dorul călătoriilor alit de mult visate a plecat departe, în Extremul Orient, la studioul din Habarovsk. Acolo a petrecut doi ani, cutreierînd cu aparatul de filmat orașe și sate, poposind pe marile șantiere, de-a lungul uriașelor

fluvii siberiene. Apoi, într-o zi, la îndemnul cunoscutului documentarist Roman Karmen, a părăsit Habarovskul și a devenit un membru activ al echipei de filmare care a realizat impresionantele documentare despre petrolistii azerbaidjeni: „Cuceritorii mării“ și „Poveste despre petrolistii Caspicei“.

Alături de regizorul Karmen și de operatorul D. Musa Oglı Mamedov, Serghei Medinski a obținut de curind, pentru aceste două filme, titlul de laureat al Premiului Lenin.

Ulterior, Serghei Medinski a participat la filmarea unui mare documentar intitulat „O zi din viața noastră“, care prezintă, asemenea unui caleidoscop, ceea ce se petrece într-o singură zi pe uriașele inlinderi al Uniunii Sovietice. Secvența turnată de Medinski înfățișează aspecte din munca clocolitoare ce freacă aslăzi pe meleagurile peninsulei Ciukotka.

Un documentar:

„Dansează Galina Ulanova“

Așa se numește noul documentar sovietic ce înmănușează cele mai semnificative fragmente din filmele anterioare consacrate neîntrecutei arte a Galinei Ulanova. Urmărind o succesiune cronologică a spectacolelor marii balerine, documentarul aduce rînd pe rînd pe ecran imagini din „Lacul lebedelor“ și „Fintina din Bahci-sara“, din „Romeo și Julietta“ și „Chopiniana“, precum și din recentele spectacole cu baletul „Giselle“ de Adams. Apoi obiectivul aparatului de filmat părăsește cadrul scenei Balșoi-Teatrului pentru a o urmări pe celebra dansatoare în sala de repetiții exersînd la bară, acasă, în timpul liber, discutînd cu viitoarele balerine — elevete școli de coregrafie etc. Filmul ilustrează de asemenea și momente din timpul turneelor Galinei Ulanova în cele mai diferite colțuri ale globului.

Ce este fericirea?

Anea, eroina filmului „O poveste obișnuită“ (în curs de turnare la studiourile „A. Dovjenko“ din Kiev) își pune neîncetat această întrebare. Trăiește într-un orașel muncitoresc din Ucraina și e la vîrsta cînd fiecare tînar trebuie să se gîndească serios la viitoarea-i profesie. Pe Anea n-o pasionează, însă, nimic deosebit. Și asta o întristează, căci privind cu atenție în juru-i își dă seama că adevărata fericire nu e hărăzită decît celor care se dăruiesc cu pasiune muncii lor. Poate tocmai de aceea l-a și îndrăgît pe inginerul Sașa Kravcenko. Sașa își petrece vremea pe șantier și e absorbit cu totul de cablurile lui. De curind i s-a repartizat o locuință în noile blocuri. Aici se adună serile tovarășii lui de muncă și se încing discuții înflăcărâte, care se prelungesc pînă în zori. Anea e înțotdeauna de față la discuții. Uneori se simte de prisos printre acești tineri atât de preocupați. Dar îi place să-i asculte, să-i privească. Își va găsi oare și ea într-o zi locul în viață, ca Sașa sau ca Nina Serghieevna, colega lui?

Scenariul acestui film pentru tineret a fost scris de dramaturgul A. Spesnev. La turnarea lui

colaborează regizorii I. Zemgano și N. Litus. Interpreta Anei este o foarte tînară actriță ucraineană, Iulia Pașkovskaia, care se află pentru prima

I. Pașkovskaia

oară în fața obiectivului cinematografic. Pentru rolul inginerului Sașa Kravcenko a fost ales A. Șorin (Mark din „Zboară cororî“). După mai multe episoade filmate la Kiev, echipa de cinești a început pregătirile pentru o expediție mai îndelungată la Zaporojie, unde vor fi turnate secvențele industriale.

Reflector

Dramaturgul azerbaidjan Imran Kasumov este autorul scenariului unui interesant film realizat de studiourile din Baku intitulat „Strada noastră“. Ideea de bază a filmului o constituie bunăvoința, solidaritatea oamenilor din țări diferite. Este povestea unei fetițe sovietice care în anii celui de al doilea război mondial se rătăcește de părinți și nimerește într-un sat de peste graniță. După un lung drum, cu ajutorul unor oameni binevoitori din mai multe țări, fetița se înapoiază în patrie.

Cele mai bune colective de artiști, amatori din Leningrad și-au dat concursul la realizarea noii producții a „Lenfilmului“ — „Cîntece de pe Neva“. Muzica filmului aparține compozitorului Soloviov Sedoi iar regia, lui I. Sapiro. În acest film, care va rula în curînd și pe ecranele noastre, îi vom revede pe cunoscutul comic Serghei Filipov.

La Decada literaturii și artei R.S.S. Moldovenești, desfășurată recent la Moscova au fost prezentate și noile producții ale studioului cinematografic din Chișinău „Cîntece moldovenești“, „Salcîmul alb“, „Fata de la orfelinat“ ș. a.

SCRISORI din U.R.S.S.

Sînt strungar la o uzină din Kuibișev

'Am 20 de ani și sînt strungar la o uzină din Kuibișev. Doresc să corespundez cu un tînar din România.

LARISA RUSOVA
Kuibișev p/o,
ul. Putilovskaia 48.

Doresc să corespundez cu un inginer

Sînt inginer constructor de mașini. Doresc să corespundez cu un coleg din România, care cunoaște limba rusă.

B. V. SOKOLOVSKI
Kamenet-Podolsk,
Hmelničkaia obl.,
ul. Timiriazeva 23, kv. 9.

Eleve, să corespondăm!

Sîntem eleve în cl. IX-a și locuim în orașul Riga. Ne interesează orașul București. Judecînd după cîntecul „În Bucureștiul iubit”, trebuie să fie foarte frumos. Am dori să purtăm corespondență cu eleve din România.

MARA BULA
BRIGHITA IRKLIS
Riga 26. 2-aia Popereinaia
lin. nr. 5-6

Vă scriu din îndepărtatul Barnaul

Locuiesc în depărtatul oraș siberian Barnaul. Doresc foarte mult să am prieteni în România, să aflu cit mai multe despre țara dv. Aș vrea să corespundez cu o elevă.

EMMA IVANOVA
Altanski krai, Barnaul,
ul. L. Tolstovo 22, kv 3

Mă adresez studenților

Sînt studentă în anul II la Facultatea de istorie din Borisoglebsk. Aș dori să corespundez cu un coleg din România.

SVETLANA JDANOVA
Borisoglebsk, Voronejskaia obl., ul. Proletarskaia 39

Filateliști, să corespondăm!

Sîntem elevi în clasa VII-a și colecționăm mărci poștale. Am dori să facem schimb cu filateliști din România.

VIACESLAV JAROV
VLADIMIR BISTROV
Ufa, ul. Pervomaiskaia
nr. 30-31

Vreau să corespundez cu o muncitoare

'Am 21 de ani și lucrez la o fabrică de confecții. Îmi place să fac sport și să colecționez cărți poștale ilustrate. Vreau să corespundez cu o muncitoare dintr-o fabrică.

LIUDMILA
MOSKALEVA
Gorki, ul. Slavianskaia
27, kv. 6

Yole pe riul Moscova

A.R.L.U.S.

Craiova

Activitatea Casei prieteniei

S-au împlinit 3 luni de cînd în orașul Craiova și-a început activitatea Casa prieteniei romîno-sovietice. În acest rîstimp au fost organizate peste 60 de simpozioane, conferințe, seri literare și muzicale urmîrind popularizarea politicii consecvente de pace a U.R.S.S., a actualității științifice, tehnice și culturale sovietice.

Casa prieteniei organizează manifestări dedicate unor categorii de oameni ai muncii din orașul nostru, cum sînt constructorii de pe șantierele de locuințe și muncitorii de la uzina „Electro-putere”, cadrele didactice și elevii unor instituții de învățămînt din oraș ș.a. Astfel în ultimul timp au fost ținute conferințele: „Epocale realizări ale științei și tehnicii sovietice”, „Relațiile romîno-ruse de-a lungul veacurilor”, „Rezervele reducerii costului construcțiilor în U.R.S.S.”, „Noi realizări ale medicinei sovietice în lupta împotriva cancerului” etc.

O prețioasă contribuție la buna desfășurare a activității noastre a adus-o colectivul de conferențieri format din activiști de partid și de stat, ingineri și tehnicieni, medici, oameni de cultură etc. Cu sprijinul acestui colectiv, la începutul lunii mai, la Casa prieteniei din Craiova au fost inaugurate trei cicluri de conferințe avînd ca teme politica de coexistență pașnică a Uniunii Sovietice, relațiile de prietenie romîno-sovietice și succesele dobîndite de Uniunea Sovietică în domeniul științei și tehnicii. Conferințele ținute pînă acum în cadrul acestor cicluri s-au bucurat de un larg interes.

În ce privește manifestările artistice care au avut loc pe scena Casei prieteniei, de mult succes s-au bucurat spectacolele prezentate cu concursul școlii populare de artă, filarmonicii de Stat „Oltenia”, ansamblului „Nicolae Bălcescu” și școlii medii nr. 4.

Pentru viitorul apropiat, colectivul de conducere al Casei prieteniei își propune să organizeze două seri de teatru cu piesele sovietice „Într-un ceas bun” de Victor Rozov și „De o vîrstă cu furtună” de T. Solodar, o seară de muzică clasică închinată eminentului pianist și dirijor rus N. G. Rubinstein și o seară literară, organizată cu concursul artiștilor Teatrului

Național din localitate, prilejuită de împlinirea a 50 de ani de la nașterea poetului A. T. Tvardovskî.

M. Săndulescu
responsabilul Casei prieteniei
romîno-sovietice, Craiova

Călan

Comisie frunțașă

Comisia A.R.L.U.S. de la uzinele „Victoria” din Călan deslășoară o rodnică activitate îndreptată în direcția popularizării realizărilor Uniunii Sovietice. Între altele preocupări ale acestei comisii se numără și informarea cu regularitate a muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor uzinei asupra unor metode și inițiative ale unor muncitori sovietici frunțași. Astfel, în ultimul timp, ing. Ioan Stoica a vorbit muncitorilor furnaliști despre îmbunătățirea indicilor de utilizare a furnalelor.

Numeroși muncitori din Călan au audiat conferința „Ziua de lucru în Uniunea Sovietică are 7 ore” și la concursul „Cine știe ciștigă” pe tema „Pe șantierele septenaului”, organizat pentru elevii școlii profesionale din localitate.

Pentru popularizarea actualității sovietice, comisia A.R.L.U.S. folosește două fotomontaje, de a căror preschimbare se îngrijește cu regularitate.

V. Braia
secretar al consiliului raional
A.R.L.U.S. — Hunedoara

Tulcea

Învățînd din experiența colhoznicilor

În raionul Tulcea, consiliul raional A.R.L.U.S. se preocupă îndeaproape de popularizarea marilor realizări ale agriculturii sovietice.

Recent, în comuna Medanchioi, comisia A.R.L.U.S. a organizat la căminul cultural expunerea „O etapă importantă în dezvoltarea agriculturii sovietice”, la care au participat aproape 300 de colectivisti. În comuna Mahmudia a avut loc conferința „Experiența sovietică în cultivarea porumbului siloz și metode economice în însilozarea furajelor”. Conferința a fost ascultată cu mult interes de un număr de 450 de colectivisti.

Și în comuna Beștepe a avut loc o interesantă manifestare cu caracter agricol: tovarășul Ion Ibrim, președintele gospodăriei colective din localitate, care a vizitat recent Uniunea Sovietică, a vorbit în fața a aproape 600 de colectivisti despre rezultatele obținute de colhoznici în creșterea animalelor, despre metodele practice și ieftine pe care aceștia le folosesc în însilozarea furajelor.

Numeroși colectivisti și-au exprimat hotărîrea să aplice și ei, în gospodăria lor, bogata experiență a colhoznicilor sovietici.

Ion Greculescu
secretar al consiliului raional
A.R.L.U.S. — Tulcea

Poșta redacției

DANIEL GHÎTESCU
— Strehala: Ați putea scrie studentul Gilda Marinescu din anul I al Institutului de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale” din București, bd. Șchitu Măgureanu nr. 1. Trebuie să vă grăbiți, deoarece studenții vor pleca curînd în vacanță.

TEODOR HOROPCIUC — Zalău și OVIDIU POPESCU — Pitești: Am primit scrisorile dv. și vă vom satisface cererile.

ANETA ROTUNDU
— Bacău: E de preferat să scrieți în limba rusă. Adresa destinatarului trebuie scrisă cu litere rusești în partea stîngă a plicului, iar în partea dreaptă, în romînește. La fel veți proceda și pe verso, cu adresa dv. Puteți folosi orice fel de plic. Pentru o scrisoare simplă e necesar un timbru poștal de 1,60 lei.

AKIBA SEGAL — Roman: Trimiteți-ne scrisoarea. Nu e nevoie de nici o formalitate.

SIGISMUND POP
— Deva: Nu sîntem în măsură să vă indicăm o persoană anume. Dar credem că veți primi răspunsul dorit scriînd, de pildă, secției comerciale a Sovietului orașenc din Sverdlovsk (R.S.F.S.R.) Vă dorim succes!

M. BUCUR — Țescani, regiunea Bacău: Din greșeală, ați uitat să puneți în plic și scrisoarea respectivă. Așteptăm să ne-o trimiteți.

CALIN PANA — Tirgoviște: Nu avem posibilitatea să vă trimitem adresele care vă interesează. Vă sfătuim să scrieți pentru această ediție în limba romînă a revistei „Tineretul lumii” — București, Piața Scîntei nr. 1. Iată și adresa unui elev sovietic, pe care îl paslonează filatelia: Vi-tea Kovallov, ulița Komunisticeskaia, dom 61, kvartira 18, gorod Namangan, Uzbekskaia S.S.R. Scrieți-i în limba rusă.

Dezlegările jocurilor publicate în luna mai

Nr. 18 „Hai să ridem”

1) Lalabar — Di — Mara
2) Ilarități — Saga — 3)
Suris — Coșbuc — Is 4)
An — Ica — Studenți 5)
— Eb — Ura — Rc —
Rea 6) Glumit — Lăutar
— E 7) R — Fat —
Peire — Oa — 8) Osos —
Cav — Arc — Me 9) Pin
— Tilia — Modul 10) (f
— Marinică — Uze 11)
Topirceanu — Grav 12)
Anima — R — Amărite.

Nr. 19 „Feminină”

1) Anna Karenina 2)
Ioana — Atena — 3) D —
Sera — Tata 4) Agata —
Aca — Ad 5) — I — Ave
— O — Așa 6) Ene —
Aculina — 7) Ve — Lea-
nora — S 8) Activ — Ema
— Ho 9) Nea — Arab —
Dar 10) Tuns — Ulanova
11) A — Toast — Iran 12)
Irina — Aglaia.

Nr. 21 „Moment muzical”

1) Voçaliza — Mozart 2)
Opuși — Număr — Nai
3) Cetere — Lortzing 4)
Arama — Pîti — Insa 5)
Lera — Ridicata — R 6)
Ateneu — Ave Maria 7)
— A — Acte — Ela —
Eg — 8) B — Strada —
Eto — Oc 9) In — Oa —
Ema — Opera 10) Susanin
— Cor — R — L 11) Aca-
ret — Baritoni 12) Tine —
Amati — Pian.

In fiecare săptămînă
DOUĂ ȘANSE LA

Elicoptere construite în... timpul liber

Nikolai Golovanov e șofer. De ani de zile cutreieră Moscova cu mașina. Cunoaște fiecare colțișor, fiecare stradă veche și nouă a marelui oraș care se dezvoltă impetuos.

Dar în afară de volan, șoferul mai are o pasiune: elicopterele. De multă vreme visează să construiască un aparat de zbor așdoma păsării. Și își consacră toate clipele de răgaz acestui giud.

Micuța magazie din curtea lui aduce cu un adevărat atelier. Aici, Golovanov a montat rind pe rind o motocicletă, o motoretă, un automobil de curse, apoi a construit un glisor și o aerosanie. Cum termina un lucru, se apuca de altul.

Cu răbdare, cu perseverență, Nikolai se verifica, își încerca puterile. Nu se încumeta să se avînte dintr-o dată spre văzduh.

În toamna anului 1948, Golovanov a început să construiască un mic avion. Îl ajutau cei doi frați ai lui: cel mare, absolvent al școlii medii, făcea calcule, iar cel mic, elev-ucenic, executa lucrările de strungărie.

Iarna avionul a fost gata. Cei trei frați s-au hotărît să-l experimenteze la Ostankino. Cîteva zile au muncit încordat pregătind pista de zbor.

Iar într-o dimineață posomorită, cei de la Ostankino au fost martorii unei scene neobișnuite: de pe cîmp

s-a ridicat un avion mic, care părea de departe o ginganie albă cu mustați și picioare lungi.

Nikolai a izbutit să se mențină în aer numai cîteva minute. Dar ce minute de neuitat! Din ziua aceea, Golovanov a căpătat încredere în forțele lui. Curînd, ajutat de cei doi frați, a început să construiască un elicopter. Și abia atunci și-a dat seama cîte mai avea de învățat. Cum să faci, de exemplu, calculele fără să cunoști aerodinamica?

Golovanov a început să studieze serios aerodinamica. Serile și le petrecea în bibliotecă citind cărți despre elicoptere, studiînd construcția lor.

Pînă să ajungă să construiască primul elicopter, Golovanov a făcut un număr incalculabil de schițe. Dar aparatul nu i-a reușit. Din cauza greutății nu s-a putut ridica de la pămînt. Nikolai a verificat încă o dată, cu minuțiozitate, calculele, a îmbunătățit motorul de motocicletă.

După aceea a mai construit încă cîteva elicoptere, pînă cînd unul s-a desprins, în sfîrșit, de pămînt.

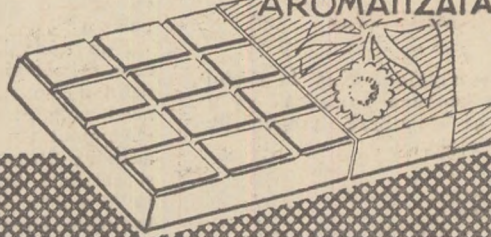
În total, șoferul Golovanov are la activul lui șapte elicoptere. Șapte elicoptere construite în timpul liber, „în pauză” cum spune în glumă Nikolai Golovanov.

M. J.

CONSUMAȚI

GLUCOZĂ

AROMATIZATĂ

Bogată în zaharuri,
ușor asimilabilă,
recomandabilă
pentru adulți
și copii

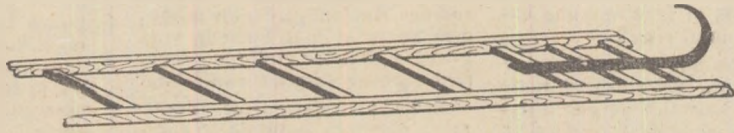
I.I.S.
AMYLON
SIBIU

INTREPRINDEREA IPROFIL

Măgura Codlei

ORAȘUL CODLEA • REGIUNEA STALIN • TELEFON 126

Livrează fără repartiție întreprinderilor, sfaturilor populare,
G. A. S. și G. A. C.

SCARI P. C. I.

tip: BASTON, CULISABILE, ÎMPERECHERE și FEREASTRĂ
Plata prin virament cu livrarea imediată

GALLUS

Vopsește
orice
țesături

MĂTASE
ROCHII
BUMBAC
HAINE
LINA
BLUZE

COLOROM

Cereți

pastele făinoase
de calitate superioară

„GHEORGHE DOJA”

Orașul Stalin

ieftine și
hrănitoare

Macaroane cu ouă,
spaghete, tăței,
fidea

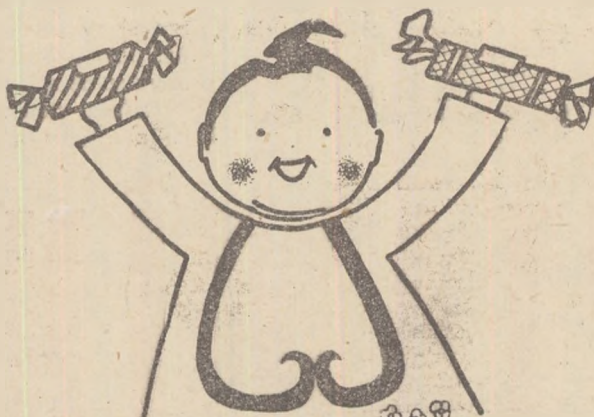
ÎNTEPRINDEREA F.A.T. CODLEA

ORAȘUL CODLEA - Tel. 146

Livrează întreprinderilor de stat, pe bază de comandă, următoarele

PRODUSE ENERGETICE ca :

- CONSOLE orizontale și verticale, diferite tipuri standardizate.
- UȘI FIRIDA Model 1-4.
- RAME DE CONTOARE, tip Stass.

GUMPĂRAȚI

ciocolată,
șerbeturi,
drageuri,
rahat,
dropsuri,
bomboane
umplute,
care se găsesc în
sortimente bogate în magazine alimentare

PENTRU COPIII DVS!

Propunerile sovietice

în conștiința lumii

Pierre Courtade:
Franța

Noile propuneri de dezarmare generală și totală, făcute de guvernul sovietic dovedesc o dată mai mult că U.R.S.S., credincioasă politicii ei de coexistență pașnică, nu-și slăbește eforturile îndreptate spre rezolvarea acestei arzătoare probleme a actualității. Faptul că Uniunea Sovietică a făcut seama în noul ei plan de o seamă de propuneri ale Occidentului subliniază dorința sinceră a guvernului sovietic de a rezolva problemele litigioase pe calea tratativilor, de a se ajunge la destindere internațională și de a se pune capăt „războiului rece”.

Declarația lui N. S. Hrușciov la conferința de presă și noile propuneri sovietice au confirmat punctul de vedere al francezilor care apără cauza păcii și înțeleg necesitatea luptei susținute pentru atingerea acestui țel. Propunerile sovietice le-au întărit încrederea și le-au dat noi speranțe. Covârșitoarea majoritate a opiniei publice franceze își dă seama că coexistența pașnică este o necesitate istorică. Așa cum a subliniat N. S. Hrușciov, oricine va încerca să amenințe Uniunea Sovietică, va suferi un eșec. Pacea poate fi dobândită numai pe baza unei politici raționale și a respectului față de interesele fiecărei țări, ale fiecărui popor.

Senatorul Mike Mansfield:
S.U.A.

După cum se pare, aceste propuneri sînt un eveniment important în acest domeniu complicat și dificil.

Ignacy Loga-Sowinsky:

Președintele
Consiliului Central
al Sindicatelor din Polonia

Clasa muncitoare poartă oare să-luță cu căldură inițiativa U.R.S.S. care a ridicat problema dezarmării în fața Organizației Națiunilor Unite. Toți oamenii muncii din țara noastră își leagă de aceste propuneri speranțele lor de pace și lichidare a „războiului rece”. Noile propuneri de dezarmare generală și totală ale guvernului sovietic, mesajul adresat de N. S. Hrușciov conducătorilor de guverne ale tuturor țărilor, sînt încă o dovadă a bunăelor intenții ale măreței Patrii sovietice, încă o dovadă a dorinței ei sincere de destindere internațională și a hotărîrii ei de a apăra cauza păcii.

Lincoln White:

Purtător de cuvânt
al Departamentului
de Stat al S.U.A.

Guvernul Statelor Unite socotește că Comitetul celor zece state pentru dezarmare de la Geneva este în măsură să discute propunerile sovietice. Statele Unite vor fi gata să ia parte la examinarea acestor propu-

neri și nădăjduiesc că, la rîndul ei și Uniunea Sovietică va fi gata să examineze propunerile occidentale.

Acad. Jan Mukrovsky:

Cehoslovacia

Noile propuneri de dezarmare ale Uniunii Sovietice arată și mai limpede cine este vinovat de eșecul conferinței la nivel înalt de la Paris. Acum, fiecare își poate da seama că guvernul sovietic s-a dus la conferință cu propunerile care ar fi creat o bază pentru tratative rodnice. În lumina noilor propuneri apare și mai limpede vina gravă a Statelor Unite ale Americii care au torpilat conferința.

Proiectul tratatului de dezarmare generală și totală te cucereste prin dragostea lui de pace, prin grija pentru viitorul tuturor popoarelor. El răsună ca un imn închinat omului, vieții lui ferice în condițiile unei păci traionice. Propunerile sovietice deschid în fața popoarelor perspective reale de lichidare a războiului.

Georges Andersen:

Comentator politic -
Franța

Conferința de presă a lui Nikita Hrușciov a pus limpede în lumină două fapte: mai întâi — că plecînd la Paris, la 14 mai, conducătorul guvernului sovietic nu avea de fel intenția de a sabota și torpila prin declarațiile sale conferința celor patru. Al doilea — că în ciuda progresului fantastic și a superiorității categorice dobindite de Uniunea Sovietică în domeniul tehnicii — cu toate acestea personalitatea nr. 1 a Kremlinului și cei ce-o înconjoară nu vor să permită acum ca scandalul de la Paris să ducă în impas tratativele de dezarmare.

Felix Dixon:

Secretarul Federației
sindicale a oamenilor
muncii din Panama

Salut călduros noile propuneri sovietice de dezarmare. Realizarea lor ar face cu puțință nu numai înlăturarea primejdiei războiului, ci și creșterea simțitoare a nivelului de trai al oamenilor muncii.

La noi, în mica noastră țară, sub presiunea cercurilor imperialiste din S.U.A., guvernul cheltuește sume enorme pentru întreținerea așa numitei gărzi naționale, în timp ce mii de oameni se zbat în mizerie. Nu avem locuințe destule, numărul școlilor este insuficient, prețurile cresc mereu și în același timp plătim cu bani grei armamentul american. Poate oare poporul să sprijine o asemenea politică?

Oamenii muncii din Panama vor să trăiască în pace și prietenie cu toate popoarele Federația noastră sindicală sînt în căutare de pace și prietenie cu Uniunea Sovietică, dat fiind că această inițiativă deschide în fața omenirii drumul spre belșug și fericire.

O scrisoare

apărută în **The New York Times.**

Ziarul „New York Times” a publicat această scrisoare a publicistului și profesorului Corliss Lamont:

„Am nădăjduit că cu prilejul marii dezbateri care se poartă acum în legătură cu avionul american de spionaj și cu zădărnicierea conferinței la nivel înalt, personalitățile cele mai de seamă ale guvernului vor reexamina înseși bazele politicii duse de Statele Unite față de Uniunea Sovietică și celelalte țări comuniste. În cuvîntarea rostită la 25 mai la posturile de radio și televiziune președintele Eisenhower n-a făcut, însă, nici o propunere în vederea îmbunătățirii politicii noastre externe.

Ci, din păcate, justificînd incidentul inadmisibil cu avionul de spionaj, președintele a repetat din nou că spionajul în aer urmărește dobîndirea de informații necesare „opărării noastre și aliaților noștri împotriva unui atac prin surprindere”.

Gogorița cu atacul prin surprindere din partea Uniunii Sovietice a fost folosită de-a lungul multor ani ca pretext pentru uriașele și costisitoarele înarmări ale Statelor Unite, ca și pentru întreținerea a sute de baze militare în întreaga lume, dintre care multe în imediata apropiere a hotelurilor Rusiei Sovietice și Chinei comuniste.

Afirmația că rușii ar avea, chipurile, în vedere un război agresiv care ar putea începe printr-un atac prin surprindere sau într-un alt fel, este un mit politic primejdios.

Conducătorii sovietici și poporul sovietic știu că un astfel de război ar duce la un masacru nuclear, la fel de fatal pentru U.R.S.S. ca și pentru Statele Unite. Propriile lor interese, ca și doctrina marxistă, ne spun că comuniștii din Uniunea Sovietică și din celelalte țări nu caută să-și răs-

pindească ideile și sistemul economic printr-un conflict internațional.

Așa cum s-a arătat în numărul din iunie al revistei „Army Information Digest”, într-un discurs din 14 ianuarie a.c. (despre care „New York Times” a relatat la 15 ianuarie), chiar Hrușciov și-a exprimat îndoiala în eficacitatea militară a atacurilor prin surprindere.

De vreme ce președintele Eisenhower a interzis în mod rezonabil zborurile de spionaj deasupra teritoriului sovietic, ar fi din partea-i o dovadă de conducere chibzuită a statului, dacă acum ar face un nou pas înainte și ar interzice zborurile de zi și noapte ale unui mare număr de avioane americane avînd la bord arme nucleare și gata să riposteze la un pretins atac prin surprindere din partea Uniunii Sovietice.

Aceste zboruri, dintre care multe se petrec în apropierea granițelor sovietice, sînt nu numai o provocare militară împotriva rușilor, dar fac și ca milioane de americani să dea dovadă de nervozitate.

Sincer vorbind, ne temem că indicațiile greșit înțelese culese de pe ecranele instalațiilor de radiolocație sau o știre greșit interpretată ar putea determina pe vreun aviator american să arunce o bombă asupra teritoriului sovietic și în felul acesta să declanșeze un război cumplit, pe care orice om lucid dorește să-l evite.

Poporul american și reprezentanții săi aleși din Congres, n-au, de fapt, nici un cuvînt atunci cînd se iau hotărîri care pot obliga Statele Unite să ia parte la un conflict internațional. Puterea noastră executivă ignorează procedura democratică și articolul din Constituția noastră care prevede că numai Congresul are dreptul să antreneze Statele Unite într-un război”.

Avertismentul unui diplomat belgian

Recent, în Belgia a apărut o lucrare intitulată „Nu dați mină liberă generalilor”, scrisă de E. Le Gay, fost ambasador în U.R.S.S. (1944-1947) și, ulterior, șeful cancelariei lui Spaak. Autorul dezvăluie din nou primejdia politicii cursei înarmărilor nucleare și a șantajului atomic.

Le Gay subliniază că comitent cu creșterea influenței militarilor se constată absența totală a oricărui control politic asupra hotărîrilor strategice pe care le ia comandamentul N.A.T.O. În același timp autorul se referă, în special, la articolul scris de fostul general german Friedo von Sanger und Eterlin, apărut în ianuarie 1959 în ziarul „Aus-senpolitik” din Stuttgart și în care von Sanger relevă că o asemenea lipsă de control, ca în N.A.T.O. „n are precedent în întreaga istorie”.

În continuare, Le Gay, referindu-se la diferite personalități militare și oameni de știință, arată cum simpla împlinire sau tendințele orgolioase ale unor oameni au fost deseori cauza unor mari tragedii. Cu atît mai mare este pentru întreaga lume această primejdie dat fiind stadiul actual de dezvoltare a mijloacelor de exterminare.

Autorul se referă în special la avertismentul generalului american Omar Bradley (făcut acum doi ani) cu privire la primejdia izbucnirii unui război dintr-o întâmplare, cînd o simplă nesocotință poate avea urmări ireparabile.

În cartea sa Le Gay relevă subaprecierea riscului imens pe care-l constituie ambițioșii care vor să intre în istorie ca virtuozii ai jocului politic. „În pragul războiului”, așa cum a fost John Foster Dulles, fostul secretar de stat al S.U.A.

Refuzul statelor occidentale de a accepta mina pe care

de-a lungul ultimilor ani N. S. Hrușciov le-o întinde cu atîta perseverență — scrie autorul — arată neînțelegerea alarmantă a caracterului urgent al problemelor actuale, de care dau dovadă conducătorii statelor occidentale.

În timp ce conducătorii acestor state, arată Le Gay, se întrec în arta promovării unei politici de tergiversare cînd e vorba de a se adopta hotărîri importante, soarta omenirii depinde de un fir de păr: pe zi ce trece se intensifică primejdia războiului nuclear, căci, în ciuda discuțiilor despre „slăbirea încordării”, acumularea și perfecționarea acestor arme continuă, după cum continuă și construirea de noi baze militare. Fiecare zi în care nu se desfășoară o luptă serioasă pentru dezarmare sporește primejdia războiului nuclear. Totuși, relevă autorul, acest lucru nu-l neglijește pe unii oameni de stat și diplomați care nu se grăbesc

deloc cînd e vorba de dezarmare. În august 1959 a fost adoptată hotărîrea cu privire la crearea Comitetului celor zece state pentru dezarmare. Și abia la... 15 martie 1960 a fost fixată prima ședință. Această târăgăneare aduce aminte de încetineala care a fost una din cauzele serioase ale celui de-al doilea război mondial. În acea perioadă Anglia și Franța au refuzat dezarmarea și n-au împiedicat înarmarea Germaniei hitleriste. Iar atunci cînd și-au dat seama de această greșeală, era prea târziu.

Aceste exemple, arată autorul, dovedesc că poziția pe care se situează unele guverne în probleme de importanță vitală poate să nu corespundă deloc intereselor maselor populare. De aici rezultă că în epoca armei atomice e extrem de necesar ca masele populare să fie în măsură să controleze, să critice și să modifice acțiunile guvernelor lor.

Schumbarea marionetei

fotomontaj de G. Oganov

SĂPTĂMÎNA